

ejovoc

ISSN 2146-7684

ELECTRONIC JOURNAL OF VOCATIONAL COLLEGES

EJOVOC

CİLT/VOLUME 14

SAYI/NUMBER 1

HAZİRAN/JUNE
2024

ejobvoc

ELECTRONIC JOURNAL OF VOCATIONAL COLLEGES

EJOVOC

YAYIN SAHİBİ/PUBLISHER

ÜMİT GÜLYÜZ

EDİTÖRLER/EDITORS

ÜMİT GÜLYÜZ

İFFET KESİMLİ

SONER ALTINTAŞ

BELEMİR ŞENGÜL

ALİ TUNA DİNÇER

TÜLİN MERCAN

KAPAK TASARIM/COVER PAGE

SONER ALTINTAŞ

YAYIN İDARE MERKEZİ

HEADQUARTES

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ

LÜLEBURGAZ MESLEK

YÜKSEKOKULU

LÜLEBURGAZ/KIRKLARELİ

TELEFON & FAKS

+90 288 417 49 96

E-POSTA

ejobvoc.dergi@gmail.com

YILDA İKİ KEZ YAYINLANIR.

CİLT/VOLUME 14

ISSN 2146-7684

SAYI/NUMBER 1

HAZİRAN/JUNE

2024

YAYIN DANIřMA KURULU / ADVISORY BOARD

Doç. Dr. Ümit Gülyüz Kırklareli Üniversitesi

Doç. Dr. İffet Kesimli Kırklareli Üniversitesi

Prof. Dr. Alin Stancu Bükreř Üniversitesi

Dr. Abu Naser Londra Metropolitan Üniversitesi

Doç. Dr. Sezer BOZKUř KAHYAOĐLU Bakırçay Üniversitesi

Doç. Dr. İlknur ESKİN Trakya Üniversitesi

Av. Doçent Dr. Bülent Balkan İstanbul Etik Enstitüsü

Doç. Dr. Serap Kurt Trakya Üniversitesi

Doç. Dr. Özkan Sarısoy Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Acar Uğurlu İstanbul Arel Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Çağla Demir Pali Yeditepe Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi İlyas Turğay İstanbul Nişantaşı Üniversitesi

HAZİRAN 2024 SAYISI BİLİM HAKEM LİSTESİ
LIST OF REVIEWERS FOR JUNE 2024 ISSUE

Gülcan ÖZTÜRK

Ahmet Feyzi SATICI

Bahar DOĞRAMACI YALÇIN

Serkan KONYA

İÇİNDEKİLER / CONTENT

A RESEARCH REGARDING THE LEVELS OF NOMOPHOBIA AMONG ACADEMICIANS

AKADEMİSYENLERİN NOMOFOBİ DÜZEYLERİNE İLİŞKİN BİR ARAŞTIRMA

Çisem YAŞAR

Ferhat PERÇİN

Tuğba SARAY ÇETINKAYA

Adnan Kürşat TEKE

.....1-15

ŞAVŞAT MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ŞAVŞAT İLÇE EKONOMİSİNE KATKILARI

CONTRIBUTIONS OF ŞAVŞAT VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS TO ŞAVŞAT DISTRICT ECONOMY

Ceylan YILMAZ ADİL

.....16-29

A RESEARCH REGARDING THE LEVELS OF NOMOPHOBIA AMONG ACADEMICIANS

AKADEMİSYENLERİN NOMOFOBİ DÜZEYLERİNE İLİŞKİN BİR ARAŞTIRMA

Çisem YAŞAR¹

Ferhat PERÇİN²

Tuğba SARAY ÇETINKAYA³

Adnan Kürşat TEKE⁴

Makale Geliş Tarihi/Date of Submission : 17.12.2023

Makale Kabul Tarihi/Date of Acceptance : 18.04.2024

Araştırma Makalesi/Research Article

Doi: 10.17339/ejovoc.1405916

Abstract

In parallel with the rapid advancement of technology, the increasing use of smartphones causes some problems. "Nomophobia", which refers to the state of being away from the cell phone or having connection problems, is one of these problems. The aim of this study is to examine whether the level of nomophobia of academicians teaching at a university located in the west of Türkiye differs significantly in terms of age, gender, academic title, and marital status variables. The sample of the study consisted of 205 academicians working at the university who voluntarily participated in the study. In the data collection process of the study, a questionnaire was used to determine the level of nomophobia. Data analysis of the study was carried out using independent sample t-test and analysis of variance test. The results of the analysis revealed that there was no statistically significant difference between the participants' general nomophobia levels and nomophobia dimensions in terms of gender, marital status, and academic title variables, while there was a significant difference between the categories of age variable. Considering the findings of the study, it can be said that it is very important to understand how nomophobia questionnaire scores differ according to demographic characteristics in order to increase the efficiency and effectiveness of academicians and to develop new strategies in this direction.

Keywords: Nomophobia, Addiction, Smartphone, Mobile Technology

Öz

Teknolojinin hızla ilerlemesine paralel olarak akıllı telefon kullanımının her geçen gün artması bazı sorunlara yol açmaktadır. Cep telefonundan uzak kalma ya da bağlantı sorunu yaşama durumunu ifade eden "nomofobi" bu sorunlardan birisidir. Bu araştırmanın amacı, Türkiye'nin batısında bulunan bir üniversitede ders veren öğretim elemanlarının nomofobi düzeyinin yaş, cinsiyet, akademik unvan ve medeni durum değişkenleri açısından anlamlı farklılık gösterip göstermediğini incelemesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini üniversitede görev yapan ve çalışmaya gönüllü olarak katılan 205 öğretim elemanı oluşturmaktadır. Çalışmanın veri toplama sürecinde nomofobi düzeylerini belirleyebilmek için bir anket kullanılmıştır. Çalışmanın veri analizleri bağımsız örneklem t-testi ve varyans analizi testi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçları, katılımcıların genel nomofobi düzeyleri ve nomofobi boyutları açısından cinsiyet, medeni durum ve akademik unvan değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmazken, yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık olduğunu ortaya koymuştur. Araştırmanın bulguları göz önünde bulundurulduğunda, öğretim elemanlarının verimliliğini ve etkinliğini artırabilmek ve bu doğrultuda yeni stratejiler geliştirebilmek için demografik özelliklerine göre nomofobi ölçeği puanlarının nasıl farklılaştığını anlamının çok önemli olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Nomofobi, Bağımlılık, Akıllı Telefon, Mobil Teknoloji

Atf (Citation): Yaşar, Ç., Perçin, F., Saray Çetinkaya, T., & Teke, A. K. (2024). A research regarding the levels of nomophobia among academicians. *Electronic Journal of Vocational Colleges (EJOVOC)*, 14(1), 1-15. <https://doi.org/10.17339/ejovoc.1405916>

¹ Lecturer, Istanbul Gelisim University, Istanbul Gelisim Vocational School, cyasar@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0765-861X

² Lecturer, Iğdir University, Iğdir Technical Sciences Vocational School, ferhatpercin@gmail.com, ORCID: 0000-0002-7272-189X

³ Lecturer, Istanbul Gelisim University, Istanbul Gelisim Vocational School, tsaray@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1639-553X

⁴ Lecturer, Istanbul Gelisim University, Istanbul Gelisim Vocational School, akteke@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3715-8509

GENİŞLETİLMİŞ ÖZET

Giriş

Akıllı cihazların günlük hayatta kullanımının artması bu cihazlara bağlı bazı bağımlılıkların da ortaya çıkmasına neden olmaktadır (Karlı & Yavuz, 2024; Müezzın, 2023). Akıllı telefon ve internet bağımlılıkları bu problemlerden bazıları olarak ele alınmaktadır (Konca vd., 2022; Öz & Tortop, 2008). Günümüzde mobil telefonların gelişerek konuşma dışında birçok işlemi yerine getiren akıllı telefonlara dönüşmesi bireylerin telefonlara olan bağımlılığını daha da artırmıştır (Avcı, 2020; Erdem vd., 2016).

Nomofobi, bir cep telefonu veya mobil bağlantıdan uzak kalma sonucunda artan korku şeklinde tanımlanan, “no mobile phone phobia (mobil telefon yoksunluğu fobisi)” cümlesinden yola çıkarak oluşmuş bir terimdir (Yıldırım & Correia, 2015). Nomofobi ile ilgili yapılan araştırmaların sayısının artması ve hastalık olarak tanımlanmasına yönelik önerilere rağmen henüz hastalık tanım kitaplarında resmi bir ruhsal veya fiziksel hastalık olarak yer almamaktadır (Yılmaz & Bekaroğlu, 2022; “ICD-11 for Mortality”, 2022). Nomofobinin hayata etkileri çeşitli değişkenler ile incelenmektedir. Bu araştırmaların büyük çoğunluğu öğrenciler üzerinde yapılırken incelenen değişkenlerden bazıları cinsiyet, yaş, akademik başarı, akıllı telefon kullanım süresi şeklindedir. Yetişkinler üzerinde çeşitli sektörlerde (Kukreti vd., 2021, Olcay & Esen, 2021, Türen vd., 2017) araştırmalar yapılsa da sayısı öğrencilere göre oldukça azdır. Bu alanda yapılan araştırmaların öğrenciler üzerine yoğunlaştığı, yetişkinler üzerine araştırmaların az olduğu gerçeğinden de yola çıkılarak hedef kitle olarak akademisyenler seçilmiştir.

Yöntem

Bu araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel araştırma tercih edilmiştir. İlişkisel araştırma yöntemi çeşitli değişkenler arasında anlam çıkartmak için kullanılan bir araştırma yöntemidir (Büyüköztürk vd., 2021). Yaş, cinsiyet, akademik unvan ve medeni hallerinin nomofobi durumuna olan etkileri incelenmiştir. Hedef kitle olarak akademisyenler kolayda örnekleme yöntemi ile seçilmiş ve gönüllülük esasına göre katılım sağlamışlardır.

Veri toplama aracı olarak demografik bilgi formu ile Yıldırım ve Correia (2015) tarafından hazırlanan, Yıldırım ve arkadaşları (2016) tarafından Türkçe’ye uyarlanan Nomofobi Ölçeği (NMP – Q) kullanılmıştır. Ölçek 20 sorudan oluşmakta ve kesinlikle katılmıyorum (1) – kesinlikle katılıyorum (7) arası yedili likert tipi ölçekten oluşmaktadır. Veriler 2022-2023 güz döneminde toplanmıştır, veri analizi için ise SPSS Versiyon 26 ve Microsoft Office Excel programları kullanılmıştır.

Ölçeğin genel iç tutarlılık katsayısı 0,952, alt boyutlarında ise iletişim kuramama tutarlılık katsayısı 0,897, çevrimiçi bağlantıyı kaybetme tutarlılık katsayısı 0,908, bilgiye erişememe tutarlılık katsayısı 0,96 ve rahatlıktan feragat etme tutarlılık katsayısı 0,868 olarak bulunmuştur. Bu sonuçlara göre ölçek güvenilir kabul edilebilir.

Bulgular

Ölçek sonuçlarına göre hedef kitlenin %2’si nomofobik değilken, %30,2’sinde hafif düzey nomofobi, %50,7’sinde orta düzey nomofobi ve %17,1’inde ise yüksek nomofobi görülmektedir. Cinsiyete göre nomofobi durumuna bakıldığında erkekler ve kadınlar arasında genel veya alt boyutlar arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Yaş durumuna göre bakıldığında ise yalnızca bilgiye erişememe boyutunda 30 yaş ve altında bulunan kişilerin 43–49 yaş gurubuna göre anlamlı bir şekilde nomofobik olduklarına dair bulguya erişilmiştir. Medeni duruma göre nomofobi ve alt boyutları incelendiğinde ise medeni durumun nomofobik olma durumunu veya alt boyutlarını anlamlı bir şekilde etkilemediği görülmüştür. Akademik unvana göre nomofobi ve alt boyutları incelendiğinde ise akademik unvanın nomofobik olma durumunu veya alt boyutlarını anlamlı bir şekilde etkilemediği görülmüştür.

Tartışma ve Sonuç

Cinsiyet açısından nomofobi durumuna bakıldığında sonuçlar cinsiyetin ölçüldüğü araştırmalarda elde edilen cinsiyetin nomofobi durumuna etki etmediği yaygın sonucu ile tutarlılık göstermektedir (Adnan & Gezgin, 2016; Kocabaş & Korucu, 2018; Ramazanoğlu, 2020; Yorulmaz vd., 2018); fakat yaş ile ilgili aksi yönde bulgular bulunduğu için (Arslan vd., 2019; Gezgin vd., 2020) cinsiyet durumu hakkında tutarlı yorum yapabilmek için farklı kitleler ile araştırma yapılması gereklidir. Medeni durum ile ilgili sonuçlara bakıldığında medeni durumun nomofobik olma durumunu veya alt boyutlarını anlamlı bir şekilde etkilemediği görülmüştür, bu durum İdil ve arkadaşları (2022) sonuçları ile tutarlılık göstermektedir. Bu sonuç medeni durumun akademisyenlerin kişisel iletişimini veya mobil telefonlara erişimini değiştirmesine yönelik bir görüş oluşturabilir. Yaş ile ilgili elde edilen sonuç ise yaygın elde edilen sonucun (Erdem vd., 2016; Gurbuz & Ozkan, 2020; León-Mejía vd., 2021; Olcay & Esen, 2021) aksine yaşın nomofobik olma durumunu etkilediği yönünde (Arslan vd., 2019; Gezgin vd., 2020) az sayıdaki araştırma ile tutarlıdır. Ölçek

sonuçlarına göre 30 yaş ve altı akademisyenler iletişime erişememe boyutunda 43–49 yaş grubuna göre anlamlı bir şekilde nomofobik davranış göstermektedirler. Bu farkın sebebi yapılan araştırmadaki yaş farkının çok olmasının yanı sıra akademide genç bireylerin teknolojiyi iletişim için daha yoğun kullanmasından da kaynaklanması mümkündür. Fakat akademik unvan durumu incelendiğinde nomofobi veya alt boyutları hakkında anlamlı herhangi bir fark bulunamamıştır. Akademide yapılacak araştırma sayısının artması yaş ve akademik unvan sonuçları arasındaki bu farklılığa açıklık getirecektir. Bu araştırma nomofobi açısından daha farklı bir hedef kitle durumumuzu inceleme açısından önemlidir. Gelecekteki araştırmaların nicel sonuçlar ile nitel sonuçları da katması nomofobinin nedenlerini öğrenme konusunda fayda sağlayacaktır. Ayrıca COVID-19 pandemisinde teknolojinin yoğun kullanımı göz önüne alındığında pandemi sonrasında nomofobi ile ilgili yapılan klinik araştırmalar henüz hastalık açısından netlik kazanmamış bu terimin tanımlanmasında önemli bir rol oynayacaktır.

INTRODUCTION

The spread of smart devices and applications in daily life due to the developing technology leads to the emergence of some addiction problems related to these devices (Karslı & Yavuz, 2024; Müezzın, 2023). Smartphone and internet addictions can be shown among these addiction problems (Konca et al., 2022; Öz & Tortop, 2008). As a concept, addiction can be defined as the lack of ability to stop or manage an activity or the usage of a substance (Egger & Rauterberg, 1996). Recently, it is observed in both developed and developing countries that because of opportunities that smartphones provide, such as quickly sending or receiving e-mails, banking transactions, messaging, taking photos or videos, and making calls almost anywhere, the addiction to smartphones has increased rapidly, especially among individuals working in areas affected by technological developments (Avcı, 2020; Erdem et al., 2016). Data of the “we are social” conducting research on the place of technology in our lives shows that more than two thirds of the world’s population are smartphone users (We are social, 2023). In addition, there are also 78 million smartphone users in Turkey (We are social, 2023). This situation observed in smartphone usage has been encouraging scientists to conduct studies on nomophobia.

As a term, nomophobia, which is comprised of the abbreviations of the words taking place in the expression of "no mobile phone phobia", describes the fear that arises as a result of the increased feeling of being without a cellphone or a mobile phone connection. In other words, it is the involuntary fear and anxiety state occurring due to not being able to communicate online or offline via mobile phones (Yildirim & Correia, 2015).

While examining the subject of nomophobia, different concepts that technology has added to our lives are also faced. Exploring these concepts will make it easier to understand the causes and effects of nomophobia. It is seen that some studies have been conducted on solitude, which is the act of consciously being alone. In a study related to this issue, it was reported that solitude not only causes loneliness but also creates an opportunity for individuals to get to know themselves. In addition, it was emphasized that the reasons such as the fact that technology is with us at every moment of the day, it is used in almost every area of life, and technological devices are preferred to spend time in spare time reduces the desire for solitude (Gordon, 2022). In another study, where the hidden factors of technophobia were examined, it was determined that, unlike individuals with nomophobia, individuals with technophobia were aware of the health problems that might occur due to mobile phone use (Khasawneh, 2018). Kara et al. (2021) examined the association between smart phone usage, anxiety, loneliness, and the levels of nomophobia in young individuals.

Examining the literature, it is seen that studies usually focus on students who have a high rate of access to technology, and young individuals between the ages of 17-29 are used as samples (Adnan & Gezgin, 2016; Akman, 2019; Anshari et al., 2019; Baykan et al., 2021; Bhattathirippad & Patel, 2021; Burucuoğlu, 2017; Çırak & Tuzgöl Dost, 2022; Erdem et al., 2016; Gurbuz & Ozkan, 2020; Güler & Veysikarani, 2019; Güneş & Gücük, 2020; Ramazanoğlu, 2020; Taşhan & Ünver, 2021). On the other hand, public transport sector employees (Türen et al., 2017), travel agency employees (Olcay & Esen, 2021), and teachers (Kukreti et al., 2021) have also been used as samples in some other research.

Regarding variables that may have a relationship with nomophobia, some studies have not able to determine significant difference between females and males (Adnan & Gezgin, 2016; Bhattathirippad & Patel, 2021; Burucuoğlu, 2017; Göktaş & Demirer, 2023; Gurbuz & Ozkan, 2020; Olcay & Esen, 2021; Ramazanoğlu, 2020; Taşhan & Ünver, 2021). However, some research has revealed that nomophobia levels of females are higher (Aygün et al., 2023; Türen et al., 2017), while some other research has revealed that males’ nomophobia levels are higher (Bahl & Deluliis, 2015).

In terms of the age variable, whereas there are studies finding a significant relationship between age and nomophobia levels (Ramazanoğlu, 2020; Taşhan & Ünver, 2021), there are also studies that could not identify any significant relationship between these two variables (Erdem et al., 2016; Gurbuz & Ozkan, 2020; León-Mejía et al., 2021; Olcay &

Esen, 2021). In terms of the association between the duration of smart phone usage and the nomophobia level, some studies have revealed a statistically significant association between these two variables (Erdem et al., 2016; Kara, 2021; Kukreti et al., 2021; Olcay & Esen, 2021; Taşhan & Ünver, 2021), while some have not been able to determine any significant relationship (Adnan & Gezgin, 2016). In addition, the association between academic success and the nomophobia levels has been also examined by some research and their results have revealed that there was a significant association between these two factors (Akman, 2019; Baykan et al., 2021; Erdem et al., 2016; Güneş & Gücük, 2020). In the literature, it is seen that most of the research pertaining to nomophobia has been centered around students. This underlines the necessity for studies to be extended to the adult population. Examining the literature, it is seen that although there is an extensive amount of research on nomophobia as a psychological problem (Adnan & Gezgin, 2016; Akman, 2019; Erdem et al., 2016; Gurbuz & Ozkan, 2020; Güler & Veysikarani, 2019; Kukreti et al., 2021; León-Mejía et al., 2021; Olcay & Esen, 2021; Türen et al., 2017), there is no definite information about whether nomophobia is a psychological problem or a natural result of modernization. Moreover, nomophobia still has no official place in disease definition books today (Yılmaz & Bekaroğlu, 2022; “ICD-11 for Mortality”, 2022). It is also stated that to be able to make a healthier interpretation of nomophobia, why individuals do not want to stay away from their smartphones should also be questioned (Sui & Sui, 2021). Research has been conducted on academicians after Covid-19 (Durak & Çankaya, 2020; Karamete & Öztürk, 2021; Kurnaz & Serçemeli, 2020; Tog et al., 2023); however, there is a lack of research on the nomophobia levels of academicians who intensively use technology after this pandemic.

One of the main problems related to nomophobia research is that no factors other than age and gender have been measured in those studies. In addition, the target populations of most of the research are students. Since teachers can have a role in shaping students' lives, it is thought that expanding the target population of nomophobia will shed new light on nomophobia research.

Therefore, the aim of this research study was to examine if the age, gender, academic title, and marital status variables of the academicians of a university located in the west of Türkiye have a significant effect on nomophobia's dimensions by using the nomophobia questionnaire. The research questions required for the achievement of research aim are as follows:

- What is the academicians' NMP-Q and its dimensions' score?
- Do the NMP-Q and its dimensions' score vary according to the gender variable?
- Do the NMP-Q and its dimensions' score vary according to the age variable?
- Do the NMP-Q and its dimensions' score vary according to the marital status variable?
- Do the NMP-Q and its dimensions' score vary according to the academic title variable?

METHOD

Research Design

The research employed the exploratory correlational research model, which is one of the quantitative research methods. Exploratory correlational research is a research model used by researchers to make sense of relationships between variables (Büyükoztürk et al., 2021). In the study, age, gender, academic title, and marital status were used as independent variables. The dependent variables, on the other hand, are the participants' situations of not being able to access the mobile phone or not being able to connect.

Participants

The population of this research consisted of academicians working at a university located in the west of Türkiye. Therefore, the research sample consisted of 205 academicians working in the university and participating in the research willingly.

In the selection of the sample, academics were determined through convenience sampling method, which is one of the nonrandom sampling methods. The purpose here is to ensure that participants are readily accessible to the researcher (Fraenkel et al., 2003).

Table 1. Demographic Attributes of the Academicians

		Gender		Total	
		Female	Male	Frequency	%
		Frequency	Frequency	Frequency	%
Age	30 and less	42	23	65	31.7
	31-36	39	27	66	32.2
	37-42	15	15	30	14.6
	43-49	9	8	17	8.3
	50 and above	7	20	27	13.2
Marital Status	Single	64	41	105	51.2
	Married	48	52	100	48.8
Academic Title	Research Assistant	24	12	36	17.6
	Lecturer	56	41	97	47.3
	Assistant Professor	29	24	53	25.9
	Associate Professor - Professor	3	16	19	9.3
Total		112	93	205	100

When the demographic attributes of the academicians participating in this research was examined (Table 1), it was determined that 112 (54.6%) of the academicians were female and 93 (45.4%) were male. The age ranges of them were as follows; 65 (31.7%) of the participants were aged 30 and younger, 66 (32.2%) of them were between 31-36, 30 (14.6%) of them were between 37-42, 17 (8.3%) of them were between 43-49, and 27 (13.2%) of them were aged 50 and older. Considering the marital status of the participants, 105 (51.2%) of the participants were single and 100 (48.8%) of them were married. Lastly, when the academic titles of the participants were examined, it was observed that 36 (17.6%) of the participants were research assistants, 97 (47.3%) of them were lecturers, 53 (25.9%) of them were associate professors and 19 (9.3%) of them were professors.

Data Collection Tools

During the fall semester of the 2022-2023 academic year, academicians teaching at a university located in the west of Türkiye were voluntarily surveyed online through online form. The research employed the "Nomophobia Questionnaire" along with "Demographic Information Form" as data collection instruments.

The questionnaire form utilized in the study consisted of two sections. Questions related to the attributes of the participants' gender, age, marital status, academic title, and academic department were included in the first section of it. In the second section, the Nomophobia Questionnaire (NMP-Q) was utilized to identify the nomophobia levels of the academicians. This questionnaire was first used by Yildirim and Correia (2015), and then it was converted into Turkish by Yildirim et al. (2016). This questionnaire is made of 20 items. Scoring of each of these items was designed based on the 7-point Likert scale including answers from strongly disagree (1) to strongly agree (7).

Table 2. Levels of Nomophobia According to NMP-Q Score

Score	Nomophobia Level
NMP-Q Score = 20	None
$21 \leq \text{NMP-Q Score} < 60$	Mild
$60 \leq \text{NMP-Q Score} < 100$	Moderate
$100 \leq \text{NMP-Q Score} < 140$	Severe

(Yildirim and Correia, 2015)

This scale measures four dimensions of nomophobia. These dimensions, their abbreviations to be used in this article, and the number of items related to them in the scale are as follows:

Table 3. Dimensions of NMP-Q

Dimension	Related Items
Not Being Able to Access Information (NBAAI)	Items 1 - 4
Losing Connectedness (LC)	Items 5 - 9
Not Being Able to Communicate (NBAC)	Items 10 - 15
Giving Up Convenience (GUC)	Items 16 - 20

Furthermore, the internal consistency of the scale used is at a sufficient level (Cronbach's alpha measures for the Turkish and original versions of the scale are .92 and .95, respectively).

Data Analysis

In the context the study, the questionnaire form was sent to the academicians in the universe of the research via the electronic environment, and maximum care was taken to fill it out voluntarily. To carry out data analyses, SPSS statistical software (version 26) and Microsoft Office Excel were used.

The conducted research is limited to the faculty members of the university during the fall semester of the 2022-2023 academic year. Therefore, the findings derived from it can only be generalized to individuals with similar characteristics. In this study, it is assumed that responses provided to the data collection instruments as realistic answers. Furthermore, the study is confined only to the criteria assessed by the data collection instruments.

When the results related to the internal consistency of the scale utilized in this study were examined, it was seen that for the whole scale, the Cronbach alpha value was .952. On the other hand, for the 4 dimensions of NMP-Q mentioned above, Cronbach's alpha values were determined as .897, .904, .960, and .868, respectively. Considering these results, it can be said that the NMP-Q and its dimensions are quite reliable ($\alpha > 0.7$).

Table 4. Reliability Results for the NMP-Q and its Dimensions for Nomophobia

NMP-Q and dimensions of nomophobia	Cronbach's Alpha (α)	α for Standardized Items	n
NMP-Q	.952	.952	20
NBAAI	.897	.897	4
LC	.904	.908	5
NBAC	.960	.960	6
GUC	.868	.868	5

Normality of data was tested by using Skewness and Kurtosis test for the whole questionnaire and all of the dimensions (Table 5). Both Kurtosis and Skewness values are between -2 and +2, which means data is distributed normally (George & Mallery, 2012).

Table 5. Skewness and Kurtosis Results of Normality Test

NMP-Q and dimensions of nomophobia	Skewness		Kurtosis	
	Statistic	Std. Error	Statistic	Std. Error
NMP-Q	.073	.170	-.604	.338
BE	-.020	.170	-1.118	.338
RFE	.191	.170	-.992	.338
IK	-.307	.170	-.960	.338
CBK	.903	.170	.267	.338

Normality of data was tested by using Skewness and Kurtosis test for all of the independent variables (Table 6).

Table 6. Skewness and Kurtosis Results of Normality Test Values of Independent Variables

Variables		Skewness		Kurtosis	
		Statistic	Std. Error	Statistic	Std. Error
Gender	Female	.041	.228	-.668	.453
	Male	.116	.250	-.493	.495
Age	30 and younger	-.208	.297	-.350	.586
	31-36	.170	.295	-.836	.582
	37-42	.517	.427	.090	.833
	43-49	-.440	.550	-.975	1.063
	50 and older	-.034	.448	-.505	.872
Marital Status	Single	.067	.236	-.118	.467
	Married	.112	.241	-.938	.478
Academic Title	Research Assistant	-.346	.393	-.235	.768
	Lecturer	-.002	.245	-.830	.485
	Assistant Professor	.476	.327	-.147	.644
	Associate Professor - Professor	-.222	.524	.250	1.014

Ethical Statement

This study was prepared with the permission of Istanbul Gelisim University Rectorate Ethics Committee dated 03.12.2021 and numbered 2021-37.

FINDINGS

Academicians' General NMP-Q Level

When examining the levels of nomophobia among academicians using the NMP-Q, it was found that 2% (n=4) reported no nomophobia, 30.2% (n=62) reported mild nomophobia, 50.7% (n=104) reported moderate nomophobia, and 17.1% reported severe levels of nomophobia.

Examination of the Participants' NMP-Q Scores and Dimensions of Nomophobia Regarding Gender Variable

In the study, the independent sample t-test was applied to examine the association between male and female participants by considering NMP-Q Scores and dimensions of nomophobia. The findings are presented in the table below.

Table 7. Examination of the Participants' NMP-Q Scores and Dimensions of Nomophobia in terms of Gender

Variable	Gender	N	\bar{x}	S	df	t	p
NMP-Q Scores	Female	112	72.330	27.640	203	0.850	.816
	Male	93	73.060	26.970			
NBAAI	Female	112	3.820	1.680	203	1.030	.302
	Male	93	4.050	1.580			
GUC	Female	112	3.510	1.600	203	.648	.518
	Male	93	3.360	1.640			
NBAC	Female	112	4.370	1.740	203	.717	.474
	Male	93	4.190	1.770			
LC	Female	112	2.600	1.410	203	1.474	.142
	Male	93	2.91	1.57			

Note. N: Frequency, \bar{x} : Mean, S: Standard Deviation, p: Sign (2-tailed), df: Degree of Freedom

As seen in Table 7, the difference between the NMP-Q scores of male academicians ($X=3.65$) and female academicians ($X=3.61$) could not be determined as significant at the end of the t-test ($p>.05$). Regarding dimensions, levels revealed that the mean scores of the female and male participants were 3.82 and 4.05 for the NBAAI dimension; 3.51 and 3.36 for the GUC dimension, 4.37 and 4.19 for the NBAC dimension, and 2.60 and 2.91 for the LC dimension, respectively.

However, for these four dimensions, none of these differences between females and males was statistically significant ($p>.05$).

Examination of the Participants' NMP-Q Scores and Nomophobia Dimensions Regarding Age Variable

Because the age variable had been converted into an ordinal categorical variable (30 and younger, 31-36, 37-42, 43-49, and 50 and older) for the analysis, the ANOVA test was used to figure out whether the participants' NMP-Q and dimension scores were significantly different by the age variable. ANOVA test results showed that the differences among the age groups were not significant in all dimensions, except NBAAI. The ANOVA Levene's test results also showed that the distribution of the data was homogeneous ($p>.05$). Based on this result, the determination of the differences between the age groups was carried out by using the Post-Hoc analysis.

Table 8. Examination of the Participants' NMP-Q Scores and Dimensions of Nomophobia by the Age Variable

Variable		N	\bar{x}	SS
NMP-Q Scores	30 and younger (1)	65	3.843	1.332
	31-36 (2)	66	3.651	1.439
	37-42 (3)	30	3.412	1.345
	43-49 (4)	17	3.222	1.144
	50 and older (5)	27	3.565	1.301
NBAAI	30 and younger (1)	65	4.470	1.600
	31-36 (2)	66	3.850	1.750
	37-42 (3)	30	3.600	1.550
	43-49 (4)	17	3.260	1.300
	50 and older (5)	27	3.570	1.390
GUC	30 and younger (1)	65	3.750	1.680
	31-36 (2)	66	3.520	1.620
	37-42 (3)	30	3.180	1.590
	43-49 (4)	17	3.130	1.410
	50 and older (5)	27	3.000	1.550
NBAC	30 and younger (1)	65	4.480	1.770
	31-36 (2)	66	4.190	1.800
	37-42 (3)	30	4.110	1.730
	43-49 (4)	17	4.150	1.630
	50 and older (5)	27	4.330	1.750
LC	30 and younger (1)	65	2.64	1.36
	31-36 (2)	66	2.93	1.52
	37-42 (3)	30	2.60	1.79
	43-49 (4)	17	2.14	1.031
	50 and older (5)	27	3.07	1.57

Note. N: Frequency, \bar{x} : Mean, SS: Sum of Square

According to Field (2013), Gabriel analysis is used as post hoc when the number of samples between the groups is not exactly equal and close to each other. When Gabriel analysis was performed for the NBAAI dimension, a statistically significant difference between those aged 30 and younger ($X=4.47$) and those aged 43-49 ($X=3.26$) was determined ($F=3.28$; $p<.05$).

Table 9. Investigation of Participants' NMP-Q Scores and Nomophobia Dimensions According to the Results of Anova Test According to Age Variable

		SS	df	Mean Square	F	p	Sig. Diff.
NMP-Q Scores	Between Groups	7.352	4	1.838	1.004	.406	-
	Within Groups	366.005	200	1.830			
	Total	373.357	204				
NBAAI	Between Groups	33.707	4	8.427	3.282	.012	1-4
	Within Groups	513.517	200	2.568			
	Total	547.224	204				
GUC	Between Groups	15.441	4	3.860	1.478	.210	-
	Within Groups	522.469	200	2.612			
	Total	537.910	204				
NBAC	Between Groups	4.206	4	1.052	.337	.853	-
	Within Groups	623.414	200	3.117			
	Total	627.620	204				
LC	Between Groups	12.654	4	3.164	1.424	.227	-
	Within Groups	444.334	200	2.222			
	Total	456.988	204				

Note. N: Frequency, SS: Sum of Square, df: Degree of freedom, Sig. Diff.: Significant Differences (30 and younger (1), 43-49 (4)), p: Sign

Examination of the Participants' NMP-Q Scores and Nomophobia Dimensions Regarding the Marital Status Factor

In the study, to examine the differences between the single and married academicians in terms of NMP-Q Scores and dimensions of nomophobia, the independent sample t-test was applied. Table 10 presents the findings.

Table 10. NMP-Q Scores and Nomophobia Dimensions of the Participants by the Marital Status

Variable		N	\bar{x}	S	df	t	p
NMP-Q Scores	Single	105	73.799	24.911	193.587	0.600	0.547
	Married	100	71.499	29.644			
NBAAI	Single	105	4.033	1.599	200.919	.931	.353
	Married	100	3.822	1.688			
GUC	Single	105	3.597	1.521	197.310	1.366	.174
	Married	100	3.287	1.718			
NBAC	Single	105	4.333	1.719	201.275	.346	.730
	Married	100	4.248	1.796			
LC	Single	105	2.706	1.375	203	-.379	.705
	Married	100	2.786	1.620			

Note. N: Frequency, \bar{x} : Mean, S: Standard Deviation, p: Sign, df: Degree of Freedom

Levene's test findings of the t-test revealed that while the variances for the NBAAI, GUC, and NBAC dimensions were homogeneous ($\text{sig} > 0.05$), the variances for the LC dimension and NMP-Q scores were not homogeneous ($\text{sig} < 0.05$). For this reason, in cases where variances were not equal in terms of NMP-Q scores and LC dimension and in cases where variances were equal in terms of other dimensions, t-test results were considered. Accordingly, as seen in Table 10, any statistically significant difference could not be determined between single and married academicians in terms of NMP-Q scores and dimensions of nomophobia ($p > .05$).

Although the differences were not statistically significant, we can still talk about the mean values of each group of marital status in terms of the dependent variables. It was seen that in terms of NMP-Q values, the mean values of the married and single participants were 3.57 and 3.68, respectively. That is, single individuals had higher NMP-Q values. On the other hand, in terms of NBAAI dimension, the mean score of the married participants was 3.82 and it was 4.03 for the single participants. Regarding GUC dimension, the mean scores of the married and single participants were 3.28

and 3.59, respectively. In terms of the NBAC dimension, the mean scores of the married and single participants were 4.24 and 4.33, respectively. Finally, regarding the LC dimension, the mean scores of married and single participants were 2.78 and 2.70, respectively. It is seen that despite it is not significant statistically, married individuals had higher scores in the dimension of LC.

Examination of the Participants' NMP-Q Scores and Nomophobia Dimensions in terms of the Academic Title Variable

To examine whether the participants' nomophobia dimensions differ by their academic titles, the ANOVA test was performed. The descriptive statistics of NMP-Q results are provided in Table 11, while the results of the ANOVA test are provided in Table 12.

Table 11. NMP-Q Scores and Nomophobia Dimensions of the Participants by the Academic Title Variable

Variable		N	\bar{x}	SS
NMP-Q Scores	Research Assistant	36	74.000	24.636
	Lecturer	97	74.610	28.548
	Assistant Professor	53	68.500	27.953
	Associate Professor - Professor	19	71.780	23.959
NBAAI	Research Assistant	36	4.260	1.620
	Lecturer	97	3.960	1.656
	Assistant Professor	53	3.690	1.707
	Associate Professor - Professor	19	3.770	1.356
GUC	Research Assistant	36	3.570	1.523
	Lecturer	97	3.670	1.670
	Assistant Professor	53	3.130	1.580
	Associate Professor - Professor	19	2.890	1.530
NBAC	Research Assistant	36	4.290	1.824
	Lecturer	97	4.330	1.762
	Assistant Professor	53	4.160	1.705
	Associate Professor - Professor	19	4.300	1.833
LC	Research Assistant	36	2.620	1.479
	Lecturer	97	2.840	1.437
	Assistant Professor	53	2.550	1.596
	Associate Professor - Professor	19	2.980	1.583

Note. N: Frequency, SS: Sum of Square, \bar{x} : Mean

When the nomophobia levels of participants are examined, it is observed that they are at a moderate level (\bar{x} : 72,6683, SD: 27,27955). Despite the scores being quite close to each other based on academic titles, firstly ANOVA test was applied to determine whether there is a significant difference in nomophobia dimensions.

Table 12. Anova Test Results of Participants' NMP-Q Scores and Nomophobia Dimensions According to Academic Title Variable

		SS	df	Mean Square	F	Sig.	Sig. Diff.
NMP-Q Scores	Between Groups	1364.154	3	454.718	.608	.611	-
	Within Groups	150447.290	201	748.494			
	Total	151811.444	204				
NBAAI	Between Groups	7.407	3	2.469	.919	.432	-
	Within Groups	539.817	201	2.686			
	Total	547.224	204				
GUC	Between Groups	16.823	3	5.608	2.163	.094	-
	Within Groups	521.087	201	2.592			
	Total	537.910	204				
NBAC	Between Groups	1.208	3	.403	.129	.943	-
	Within Groups	626.412	201	3.116			
	Total	627.620	204				
LC	Between Groups	4.411	3	1.470	.653	.582	-
	Within Groups	452.577	201	2.252			
	Total	456.988	204				

Note. N: Frequency, SS: Sum of Square, df: Degree of freedom, Sig. Diff.: Significant Differences, p: Sign

When the nomophobia levels of participants are examined, it is observed that they are at a moderate level (\bar{x} : 72,6683, SD: 27,27955).

DISCUSSION, CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS

Upon review of the literature, it is evident that the majority of the studies on nomophobia have been focused on student samples. While a limited number of studies have investigated nomophobia levels among individuals in the working environment (Arslan et al., 2019; Avcı, S., 2020; Idil et al., 2022; Kukreti et al., 2021; Olcay & Esen 2021), there is a notable absence of studies focusing on academicians. Considering the potential impact of nomophobia on work life, we think that investigating the nomophobia levels of academicians and exploring the associated factors in this study will contribute to the literature.

The results of this study did not reveal any statistically significant differences between males and females regarding both NMP-Q scores and nomophobia dimensions. In other words, we could not obtain a statistically significant finding that gender effects nomophobia. This finding aligns with some previous studies which have also failed to identify significant differences between genders in relation to NMP-Q scores and nomophobia dimensions (Adnan & Gezgin, 2016; Kocabaş & Korucu, 2018; Ramazanoğlu, 2020; Yorulmaz et al., 2018). However, it is noteworthy that some studies have reported significant differences between males and females in terms of nomophobia levels (Arslan et al., 2019; Gezgin et al., 2020). Upon reviewing the relevant literature, it is evident that the findings regarding gender differences in nomophobia levels are inconsistent. While it can be said that both genders exhibit smartphone dependencies, further research is required to explore the complex relationship between gender and nomophobia among different populations and contexts.

Findings of this study also revealed that there was a significant difference between some of the age groups in terms of overall NMP-Q scores and the NBAAI dimension scores. Using the Gabriel analysis, it was shown that the significant difference was between the age group of 43-49 and those aged 30 and younger. In the literature, many studies have also revealed that there are significant differences between age groups in terms of nomophobia levels (Arslan et al., 2019; Gezgin et al., 2020). In conclusion, it can be stated that individuals aged 30 and below, due to their high tendencies to monitor real-time developments and their engagement in fewer interpersonal interactions, exhibit a higher level of fear of being separated from their mobile phones compared to individuals within the 43-49 age group.

The results of this research did not reveal any statistically significant differences between single and married academicians in terms of NMP-Q scores and nomophobia dimensions. This finding is consistent with the study by Idil et al. (2022), which similarly found no significant differences in nomophobia scores between married and single

individuals. Based on this result, it may be suggested that the daily interactions of married individuals do not express a significant difference in their nomophobia among academicians. However, the scarcity of research concerning this particular status makes harder to state definitive conclusion. Similarly, when the academic title variable was examined in terms of NMP-Q and nomophobia dimension scores, no significant differences were found between the academic title groups. While there is a significant difference according to age, it is possible that high levels of interpersonal communication inherit in academia may be a contributing factor to the absence of a significant difference in terms of nomophobia.

Based on findings of this research, we think that understanding the differences in NMP-Q scores among academicians based on their demographic characteristics is crucial for enhancing their efficiency and effectiveness, and for developing targeted strategies. Furthermore, the significance of young academicians' difference with the NBAAI dimension highlights a new situation. They are constantly engaged with both the technology and the students while also generating new knowledge.

This study aimed to provide a contribution to the literature by trying to determine whether the NMP-Q scores of the academicians differ significantly by gender, age, marital status, and academic title variables. By shedding light on these aspects, this research not only adds to our understanding of nomophobia among academicians but also provides valuable insights for developing targeted solutions and support systems in academic settings.

This study was carried out with the teaching staff of a single university. Future research could replicate this study with teaching staff from diverse universities, thus broadening the scope of this matter. Increasing the sample size in future studies also enhances the generalization of the findings. While in this study, data were collected exclusively through a questionnaire, in future studies, data can be collected by combination of qualitative and quantitative research methods. Qualitative approaches, such as interviews or focus groups, could provide deeper insights into the past experiences and perceptions of academicians regarding nomophobia. It is noteworthy that research on nomophobia among adults, particularly within academia, remains limited. Future studies could delve deeper into this area, exploring clinical cases of diagnosed nomophobia patients among adults with the guidance of psychologists.

REFERENCES

- Adnan, M., & Gezgin, D. M. A. (2011). Modern phobia: Prevalence of nomophobia among college students. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 49(1), 141-158. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000001378
- Akman, E. (2019). The effect of the nomophobia on academic success: An evaluation on the political science and public administration students of Suleyman Demirel University. *International Journal of Eurasian Research*, 7(16), 256-275. <https://doi.org/10.33692/avrasyad.543756>
- Anshari, M., Alas, Y., & Sulaiman, E. (2019). Smartphone addictions and nomophobia among youth. *Vulnerable Children and Youth Studies*, 14(3), 242-247. <https://doi.org/10.1080/17450128.2019.1614709>
- Arslan, H., Tozkoporan, S. B., & Kurt, A. A. (2019). Examination of nomophobia and fear of missing out among teachers. *Erzincan University Journal of Education Faculty*, 21(3), 237-256. <https://doi.org/10.17556/erziefd.512074>
- Avcı, S. (2020). *Examining the nomophobia levels of teachers with sociodemographic variables* [Unpublished master's thesis]. Çağ University.
- Aygün, A., Ulu, E., & Akça, R. P. (2023). A research on nomophobia: high school students example. *Social Sciences Studies Journal (Sssjournal)*, 9(116), 8649-8656. <https://doi.org/10.29228/sss.72778>
- Bahl, R. R., & Deluliis, D. (2015). Nomophobia. In Z. Yan (Ed.), *Encyclopedia of mobile phone behavior* (pp. 745-754). IGI Global.
- Baykan, Z., Güneş, H., & Seyfeli Y. (2021). The relationship between smart phone addiction and academic procrastination and academic success in Erciyes University Medical Faculty students. *World of Medical Education*, 20(61), 119-134. <https://doi.org/10.25215/0904.055>
- Bhattathirippad, S., & Patel, N. M. (2021). Social networking usage, nomophobia and depression symptoms among young adults. *International Journal of Indian Psychology*, 9(4), 570-584. <https://doi.org/10.25215/0904.055>
- Burucuoğlu, M. (2017). A Research on nomophobia levels of vocational college students. *Karabuk University Journal of Institute of Social Science*, 7(2), 482-489.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz Ş., & Demirel, F. (2021). Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri. Pegem Yayıncılık.
- Çırak, M., & Tuzgöl Dost, M. (2022). Nomophobia in university students: The roles of digital addiction, social connectedness, and life satisfaction. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 12(64), 35-52. <https://doi.org/10.17066/tpdrd.1095905>
- Durak, G., & Çankaya, S. (2020). Emergency Distance Education Process from the Perspectives of Academicians. *Asian Journal of Distance Education*, 15(2), 159-174.
- Egger, O., & Rauterberg, M. (1996). Internet behaviour and addiction.
- Erdem, H., Kalkın, G., Türen, U., & Deniz, M. (2016). The effects of no mobile phone phobia (nomofobi) on academic performance among undergraduate students. *Suleyman Demirel University the Journal of Faculty of Economics and Administrative Sciences*, 21(3), 923-936.
- Field, A. (2013). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics*. SAGE.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2003). *How to design and evaluate research in education*. McGraw-Hill.
- George, D., & Mallery, M. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference*. Pearson.
- Gezgin, D. M., Hamutoğlu, N.B., Başarmak, U., & Dağlı, E. S. (2020). Investigation of nomophobia levels of preschool teachers in terms of different variables. *Mediterranean Journal of Educational Research*, 14(32), 1-16. <https://doi.org/10.29329/mjer.2020.258.1>
- Gordon, M. (2022). Solitude and privacy: How technology is destroying our aloneness and why it matters. *Technology in Society*, 68. <https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2021.101858>

- Göktaş, H., & Demirer, V. (2023). The relationship between high school students' nomophobia, smartphone addiction and academic achievement level. *Educational Technology Theory and Practice*, 13(1), 209-232. <https://doi.org/10.17943/etku.1130214>
- Gurbuz, I. B., & Ozkan G. (2020). What is your level of nomophobia? An investigation of prevalence and level of nomophobia among young people in Turkey. *Community Mental Health Journal*, 56(5), 814-822. <https://doi.org/10.1007/s10597-019-00541-2>
- Güler, E. Ö., & Veysikarani, D. (2019). A research on nomophobia: example of university students. *Journal of Beykoz Academy*, 7(1), 75-88. <https://doi.org/10.14514/BYK.m.26515393.2019.7/1.75-88>
- Güneş, N. A., & Gücük, S. (2020). The relationship between nomophobia levels and academic successes in medical faculty students. *Turkish Journal of Family Medicine and Primary Care*, 14(3), 396-402. <https://doi.org/10.21763/tjfmpe.691384>
- ICD-11 for Mortality and Morbidity Statistics (2022). *ICD World Health Organization*. World Health Organization. Retrieved July 17, 2022, from <https://icd.who.int/browse11/1-m/en>
- İdil, Ö., Çakır, R., & Akman, E. (2022). An examination of the relation between in-service preschool teachers and preschool teacher candidates' levels of nomophobia and FoMO. *Participatory Educational Research*, 9(5), 59-75. <https://doi.org/10.17275/per.22.104.9.5>
- Kara, M. (2021). High schoolers' usage intensity of mobile social media and nomophobia: investigating the mediating role of flow experience. *Participatory Educational Research*, 8(1), 409-422. <http://dx.doi.org/10.17275/per.21.24.8.1>
- Kara, M., Baytemir, K., & Inceman-Kara, F. (2021). Duration of daily smartphone usage as an antecedent of nomophobia: Exploring multiple mediation of loneliness and anxiety. *Behaviour & Information Technology*, 40(1), 85-98. <https://doi.org/10.1080/0144929X.2019.1673485>
- Karamete, A., & Öztürk, G. (2021). Views of academic staff about the assessment processes of online courses during the COVID-19 pandemic. In G. Durak ve S. Cankaya (Eds.) *Handbook of research on managing and designing online courses in synchronous and asynchronous environments* (pp. 522-546). IGI Global. <https://doi.org/10.4018/978-1-7998-8701-0.ch026>
- Karslı, F., & Yavuz, B. A. (2024). Relationship of phubbing with depression, anxiety, self-esteem and other mental variables. *Journal of Dependence*, 25(2), 122-132. <https://doi.org/10.51982/bagimli.1332637>
- Khasawneh, O. Y. (2018). Technophobia: Examining its hidden factors and defining it. *Technology in Society*, 54, 93-100. <https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2018.03.008>
- Kocabaş, D., & Korucu, K. S. (2018). The disease of digital era: Nomophobia. *Eurasian Journal of Researches in Social and Economics*, 5(11), 254-268. https://doi.org/10.4103/jfmpe.jfmpe_71_19
- Konca, A. S., Baltacı, O., & Akbulut, O. F. (2022). Problematic Technology Use Scale for Young Children (PTUS-YC): Validity and Reliability Study. *International Journal of Assessment Tools in Education*, 9(2), 267-289. <https://doi.org/10.21449/ijate.888936>
- Kukreti, S., Ahorsu, D. K., Strong, C., Chen, I. H., Lin, C. Y., Ko, N. Y., Griffiths, M. D., Chen, Y. P., Kuo, Y. J., & Pakpour, A. H. (2021). Post-Traumatic Stress Disorder in Chinese teachers during COVID-19 pandemic: Roles of fear of COVID-19, nomophobia, and psychological distress. *Healthcare*, 9(10), 1288. <https://doi.org/10.3390/healthcare9101288>
- Kurnaz, E., & Serçemeli, M. (2020). A research on students' perspectives to distance education and distance accounting education in the covid-19 pandemia period. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, 3, 262-288. <https://dergipark.org.tr/pub/usbad/issue/55116/745914>
- León-Mejía, A. C., Gutiérrez-Ortega, M., Serrano-Pintado, I., & González-Cabrera, J. (2021). A systematic review on nomophobia prevalence: Surfacing results and standard guidelines for future research. *PloS One*, 16(5), <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0250509>
- Müezzın, E. E. (2023). Investigation of the relationship between smartphone addiction and psychological symptoms. *Adiyaman University Journal of Social*, (45), 353-375. <https://doi.org/10.14520/adyusbd.1355736>

- Okuyan, C., Güner, P. D., & Güneş, S. U. (2019). Determination of nomophobia levels of nursing and medical students. *Gümüşhane University Journal of Health Sciences*, 8(4), 372-382.
- Olçay, A., & Esen, M. (2021). A study on determining nomophobia levels of travel agency employees. *The Journal of Ankara Hacı Bayram Veli University Faculty of Tourism*, 24(1), 72-98. <https://doi.org/10.34189/tfd.24.01.004>
- Öz, H., & Tortop, H. S. (2018). Investigation of university students' nomophobia levels between personality types. *e-Journal of New Media*, 2(3), 146-159.
- Özduman, A., Gök, B., & Hadi, G. (2020). Mobile addiction status of mobile phone users and development of 5g technology acceptance intention models. *The Journal of Information Technologies (JIT)*, 13(3), 269-288. <https://doi.org/10.17671/gazibtd.551198>
- Ramazanoğlu, M. (2020). Determining the nomophobia levels of teacher candidates. *Ekev Academy Journal*, 81, 247-264.
- Sui, A., & Sui, W. (2021). Not getting the message: Critiquing current conceptualizations of nomophobia. *Technol. Soc.*, 67, 101719. <https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2021.101719>
- Taşhan, A., & Ünver, Z. (2021). The Relationship of Social Network Use with the Fear of Being without the Mobile Phone (Nomophobia): A research on university students of graphic design and its possible future role. *Ordu University Social Sciences Institute Journal of Social Sciences Research*, 11(1), 41-63. <https://doi.org/10.48146/odusobiad.727647>
- Toh, S. Y., Ng, S. A., & Phoon, S. T. (2023). Accentuating technology acceptance among academicians: A conservation of resource perspective in the Malaysian context. *Education and Information Technologies*, 28, 2529-2545. <https://doi.org/10.1007/s10639-022-11288-x>
- Türen, U., Erdem, H., & Kalkın, G. (2017). No mobile phone phobia (Nomophobia) prevalence: Samples of undergraduate students and public employees from Turkey. *The Journal of Information Technologies (JIT)*, 10(1), 1-12. <https://doi.org/10.14514/BYK.m.26515393.2019.7/1.75-88>
- We are social (2023). *Digital 2023 October global statshot report*. Retrieved October 25, 2023, from <https://wearesocial.com/uk/blog/2023/10/digital-2023-october-global-statshot-report/>
- Yılmaz, T., & Bekaroğlu, E. (2022). Does interpersonal sensitivity and paranoid ideation predict nomophobia: an analysis with a young adult sample. *Current Psychology*, 41(2), 1026-1032. <https://doi.org/10.1007/s12144-021-01501-4>
- Yildirim, C., & Correia, A. P. (2015). Exploring the dimensions of nomophobia: Development and validation of a self-reported questionnaire. *Computers in Human Behavior*, 49, 130-137.
- Yildirim, C., Sumuer, E., Adnan, M., & Yildirim, S. (2016). A growing fear: Prevalence of nomophobia among Turkish college students. *Information Development*, 32(5), 1322-1331. <https://doi.org/10.1177/0266666915599025>
- Yorulmaz, M., Kırac, R., & Sabırlı, H. (2018). Effects of nomofobi in sleeping at university students. *Journal of Social and Humanities Sciences Research (JSHSR)*, 5(27), 2988-2996. <https://doi.org/10.26450/jshsr.598>

ŞAVŞAT MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ŞAVŞAT İLÇE EKONOMİSİNE KATKILARI

CONTRIBUTIONS OF ŞAVŞAT VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS TO ŞAVŞAT DISTRICT ECONOMY

Ceylan YILMAZ ADİL¹

Makale Geliş Tarihi/Date of Submission : 18.04.2024

Makale Kabul Tarihi/Date of Acceptance : 27.06.2024

Araştırma Makalesi/Research Article

Doi: 10.17339/ejovoc.1470472

Öz

Meslek yüksekokulları kuruldukları bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel yapısını büyük oranda etkilemektedir. Çalışmada Artvin Çoruh Üniversitesi Şavşat Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin Şavşat ilçesine ekonomik katkılarının araştırılması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Şavşat Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören 113 öğrenciyle 25 Mart 2024 ile 29 Mart 2024 tarihleri arasında yüz yüze anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evreni, Şavşat Meslek Yüksekokulunda 2023-2024 bahar döneminde eğitim gören 236 önlisans öğrencilerinden oluşmaktadır. Yapılan çalışmada, harcama dağılımlarının aritmetik ortalaması genele yansıtıldığında 8 aylık eğitim-öğretim döneminde toplam 15.515.768,00 TL harcayan öğrenciler, aylık ortalama 1.939.471,00 TL Şavşat ekonomisine can kattığı görülmektedir. Araştırmada, bir öğrencinin Şavşat'ta aylık ortalama 8.218,09 TL harcadığı ve bu harcamaların barınma, gıda, ulaşım, giyim, eğlence gibi temel ihtiyaçları ve çeşitli sosyal ve kültürel faaliyetleri kapsadığı görülmektedir. Bu araştırma, Artvin Çoruh Üniversitesi Şavşat Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin Şavşat ilçesine ekonomik katkılarını inceleyerek, meslek yüksekokullarının kuruldukları bölgenin ekonomisine olan etkisine dair literatüre önemli bir katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bölgesel Kalkınma, Öğrenci Harcamaları, Şavşat Meslek Yüksekokulu, Şavşat İlçe Ekonomisi

Abstract

Vocational high schools significantly impact the economic, social, and cultural structure of the regions where they are established. This study aims to investigate the economic contributions of Artvin Çoruh University Şavşat Vocational High School students to the Şavşat district. To achieve this goal, a face-to-face survey was conducted with 113 students studying at Şavşat Vocational High School between March 25, 2024, and March 29, 2024. The universe of the study consists of 236 associate degree students studying at Şavşat Vocational High School in the spring semester of 2023-2024. The study found that students spend a total of 15,515,768.00 TL over an 8-month academic year, with an average monthly expenditure of 1,939,471.00 TL, when the arithmetic average of the expenditure distribution is reflected to the entire population, significantly contributing to the Şavşat economy. The study also found that a student spends an average of 8,218.09 TL per month in Şavşat, and these expenditures cover basic needs such as housing, food, transportation, clothing, and entertainment, as well as various social and cultural activities. This research makes a significant contribution to the literature on the impact of vocational high schools on the economy of the regions where they are established by examining the economic contributions of Artvin Çoruh University Şavşat Vocational High School students to the Şavşat district.

Keywords: Regional Development, Student Expenditures, Şavşat Vocational School, Şavşat District Economy

Atıf (Citation): Yılmaz Adil, C. (2024). Şavşat Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Şavşat İlçe Ekonomisine Katkıları. *Electronic Journal of Vocational Colleges (EJOVOC)*, 14(1), 16-29. <https://doi.org/10.17339/ejovoc.1470472>

¹ Öğretim Görevlisi, Artvin Çoruh Üniversitesi, Şavşat Meslek Yüksekokulu, ceylanilyilmaz@artvin.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5376-2602

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Education goes beyond imparting knowledge and skills; it forms the bedrock of a nation's development and prosperity. In this context, the education services sector, beyond being a sub-sector itself, contributes to the skilled workforce needed by both its own sector and the two other primary sectors (agriculture and industry). While the agricultural sector largely employs unskilled labor, the need for skilled labor in the industry and services sectors is increasing day by day. The education system plays a crucial role in equipping individuals with the necessary knowledge and skills to meet this demand (Recai & Esmen, 2001). The economic importance of education is not limited to training a skilled workforce. An educated society is composed of more informed and responsible citizens. This, in turn, contributes to the formation of a more democratic and stable society structure. Education also fosters innovation and entrepreneurship. Educated individuals are more likely to generate new ideas and turn them into reality (Recai & Esmen, 2001). This is of paramount importance for economic development.

Method

This research continues to determine the expenditures made at Şavşat Vocational School in the 2023-2024 spring semester. The data obtained from the survey collected with the participation of 113 students were evaluated with SPSS Statistics 19.0 version. The research determined how much students spent on basic needs such as shelter, nutrition, transportation, clothing, education and entertainment. The findings reveal the cost of students in Şavşat and the contribution of these expenses to the local economy. The quantitative research method was used in this research. Quantitative research is a method of obtaining concrete and objective information using numerical data. It is used to observe, measure and analyze current situations and phenomena (Burns & Grove, 2005).

Findings

The findings obtained from the survey study were evaluated using SPSS Statistics 19.0 version. The data, which were coded in accordance with the research purpose, were first examined in the light of demographic information. All 113 data collected were analyzed. In the evaluation of the data, percentages, frequency values and arithmetic average calculations were used. Information such as the participants' gender, age, educational program, the region where their families reside, their place of residence and whether there is a vocational school where they come from were evaluated with frequency analyzes. As a result of the reliability analysis, a value of 0.600 was obtained. These findings reveal the participant profile and the general framework of the research.

Discussion and Conclusion

The development of Şavşat can be achieved not only with economic investments, but also with the active participation of the dynamic and entrepreneurial young population of the region. In this research conducted by survey method with 113 students at Şavşat Vocational School, when the arithmetic average of the expenditure distributions is reflected in general, it is seen that the students who spent a total of 15,515,768 TL in the 8-month academic period, contributed to the economy of Şavşat with a monthly average of 1,939,471 TL. The research revealed that a student spends an average of 8,218.09 TL per month in Şavşat and that these expenses include basic needs such as accommodation, food, transportation, clothing, entertainment and various social and cultural activities. Expenditures of students contribute to employment in the region by increasing the turnover of local artisans and businesses.

GİRİŞ

Eğitim, sadece bilgi ve beceri edinmenin ötesinde, bir ulusun kalkınma ve refahının temelini oluşturur. Bu açıdan bakıldığında, eğitim hizmetler sektörünün bir alt sektörü olmanın ötesinde, hem kendi sektörüne hem de diğer iki ana sektöre (tarım ve sanayi) ihtiyaç duyulan vasıflı işgücüne katkıda bulunur. Tarım sektöründe daha çok vasıfsız işgücü kullanılırken, sanayi ve hizmetler sektörlerinde vasıflı işgücüne duyulan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır. Eğitim sistemi, bu ihtiyacı karşılamak için gerekli bilgi ve becerilerin kazandırılmasında önemli bir rol oynar (Recai & Esmen, 2001). Eğitimin ekonomik açıdan önemi sadece vasıflı işgücü yetiştirmekle sınırlı değildir. Eğitimli bir toplum, daha bilinçli ve sorumlu vatandaşlardan oluşur. Bu da, daha demokratik ve istikrarlı bir toplum yapısının oluşmasına katkıda bulunur. Eğitim ayrıca, yenilikçilik ve girişimciliğin gelişmesine de katkıda bulunur. Eğitimli insanlar, yeni fikirler üretmeye ve bu fikirleri hayata geçirmeye daha yatkın olurlar. Bu da, ekonomik kalkınma için son derece önemlidir (Recai & Esmen, 2001).

Eğitimin ileri aşamasındaki üniversiteler, sadece eğitim ve araştırma merkezleri olmanın ötesinde, buldukları bölgenin kalkınmasında da önemli bir rol oynarlar. Üniversite öğrencileri tüketici, işçi ve vergi ödeyen kesim olarak özel bir fonksiyonu yerine getiren kişilerdir (Rawlins, 1996). Adeta birer can damarı gibi, sosyal, kültürel, çevresel ve ekonomik açıdan bölgeyi canlandırır ve geliştirirler (Gökalp & Başar, 2012). Bu bağlamda üniversite öğrenci harcamalarının bölge ekonomilerine katkılarını inceleyen bir çalışmada, üniversitelerin ve öğrencilerin buldukları bölgenin ekonomisini ve sosyal hayatını nasıl etkilediği araştırılmıştır (Kaşlı & Serel, 2008). Araştırmanın amacı, bölgesel kalkınmada üniversitelerin rolünü daha iyi anlamak ve bu konuda yerel yönetimlere, halka, işletmecilere ve yatırımcılara öneriler sunmaktır. Araştırma kapsamında, üniversite öğrencilerine anketler ve görüşmeler yoluyla ulaşılmıştır. Elde edilen bulgular, üniversitelerin ve öğrencilerin bölgedeki ekonomik unsurları önemli ölçüde etkilediğini göstermiştir. Öğrenci harcamaları, bölgedeki iş imkânları, istihdam, sosyal ve kültürel hayat üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

Araştırma sonucunda, yerel yönetimlerin ve diğer paydaşların üniversitelerle iş birliği yaparak bölgenin kalkınmasına katkıda bulunabileceği önerilmiştir. Üniversitelerin potansiyelini en iyi şekilde kullanmak için ortak çalışmalar yapılmalı ve bölgeye özgü kalkınma stratejileri geliştirilmelidir.

Kavramsal Çerçeve

Latince'de "universitas" terimi, günümüzde "üniversite" olarak bildiğimiz kurumların kökenini oluşturur. Bu terimin kökeninde, halkın bilgisi dışında kalan ve spekülasyonlara konu olan bilgileri araştırmak ve paylaşmak için bir araya gelen öğretmen ve öğrenci toplulukları yatar. Her ne kadar "universitas" kavramının ilk izlerine antik Yunan ve Hindistan uygarlıklarında rastlansa da, modern anlamdaki üniversitelerin ilk örneklerinin 12. yüzyılın başlarında Bologna ve Paris şehirlerinde ortaya çıktığı kabul edilir. Bu kurumlarda, bilgi ve bilgelik arayanlar, özgür bir ortamda araştırma ve tartışma yürütebilme imkânı bulmuştur (Uzunçarşılı, 1965).

Bir üniversitenin bulunduğu bölgenin ekonomisini canlandırması için sadece öğrenci sayısına bakmak yeterli değildir. Önemli olan, öğrencilerin paralarını nasıl harcadıkları ve yerel işletmelerle nasıl bir ilişki kurduklarıdır. Maalesef bu ilişki her zaman sorunsuz değildir. Yerel işletmeler, öğrenci kitlesinin küçük bir ekonomiyi canlandırmaya yetmeyeceğini düşünebilir veya öğrencilerin alışveriş saatleri dışında aktif olmalarından dolayı onlardan yeterince faydalanamayabilirler. Oysa öğrencilerin yiyecek, içecek, barınma gibi temel ihtiyaçlara ve giyim, eğlence gibi diğer harcamalara ayırdıkları bütçe göz önüne alındığında, küçük bir üniversitenin bile bölge ekonomisine önemli katkılar sağlayabileceği açıktır. Bu katkıyı en üst düzeye çıkarmak için üniversitelerin ve yerel işletmelerin iş birliği yapması ve öğrenci kitlesine özel programlar geliştirmesi önemlidir (Steinacker, 2005).

Kent ve üniversite, tıpkı birbirini tamamlayan iki el gibi, ortak bir gelecek inşa etmek için birlikte hareket etmelidir. Bu birlikteliğin temelinde ise şehir ve üniversite yönetiminin, siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel dinamiklerle uyumlu bir şekilde iş birliği yapması yatar. Bu iş birliğinin sağlanmasında, şehrin karar alma mekanizmalarında bulunan tüm paydaşların rolü büyüktür. Fakat asıl unutulmaması gereken nokta, şehrin kalbi olan halkın sesidir. Kentte yaşayan her bireyin üniversiteye yönelik fikirleri ve bakış açıları, bu ilişkinin temelini oluşturur. Bu fikirlerin dinlenmesi ve dikkate alınması, şehir ve üniversite arasındaki bağları güçlendirmek için hayati önem taşır. Unutmayalım ki, şehir ve üniversite arasındaki uyumlu ve dinamik ilişki, her iki tarafın da gelişmesi ve ilerlemesi için en önemli unsurlardan biridir (Sankır & Gürdal Demir, 2014).

Üniversiteler, sadece bilgi ve beceri aktaran kurumlardan öte, toplumun dönüşümünü ve gelişimini yönlendiren güçlü birer yapıya sahiptir. Bu gücü etkin bir şekilde kullanabilmeleri ve tüm toplumun desteğini kazanabilmeleri ise ancak sağlam bir kurum imajına sahip olmalarıyla mümkündür (Torun ve diğerleri, 2009). Olumlu bir kurum imajı,

üniversitelerin misyonlarını ve vizyonlarını başarıyla gerçekleştirmeleri için hayati önem taşır. Bu imaj, yalnızca akademik alandaki başarılarla değil, aynı zamanda topluma duyarlılık, şeffaflık, hesap verebilirlik ve etik değerlere bağlılık gibi unsurlarla da inşa edilir (Geçikli, 2008). Halka ilişkiler, üniversitelerin olumlu bir kurum imajı oluşturma ve bunu sürdürme konusundaki en önemli araçlarından biridir. Etkili bir halkla ilişkiler programı aracılığıyla üniversiteler, hedef kitleleriyle açık ve şeffaf bir şekilde iletişim kurabilir, faaliyetlerini ve başarılarını duyurabilir ve topluma katkıda bulunma konusundaki samimiyetlerini gösterebilirler.

Üniversitelerin bilgi üretme ve yayma misyonu, inovatif girişimciliği teşvik ederek, yeni iş alanlarının oluşmasına ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunur. Nitelikli insan kaynağı yetiştirerek iş gücünü güçlendirir ve ülkenin rekabet gücünü artırır. Üniversiteler, bilimsel araştırmalar ve Ar-Ge çalışmalarıyla da ekonomik kalkınmada öncü rol oynar. Bu araştırmalar, yeni ürün ve hizmetlerin geliştirilmesine, teknolojik ilerlemeye ve sektörlerin modernleşmesine imkân tanır. Kısacası, üniversiteler toplumların ilerlemesi ve refahı için vazgeçilmez bir güce sahiptir (Ukav, 2016).

Literatür Taraması

Üniversitelerin bölgesel ve yerel kalkınmadaki rolü, son yıllarda artan bir ilgiyle araştırılmaktadır. Özellikle 2000'lerden sonra "her şehre bir üniversite" fikrinin yaygınlaşmasıyla bu çalışmaların yoğunluk kazandığı görülmektedir. Araştırmalar, üniversitelerin kurumsal kimliği, personeli ve öğrencileriyle bir bütün olarak bölgeye hem doğrudan hem de dolaylı birçok katkıda bulunduğunu göstermektedir (Acar & Özbekler, 2019).

Bu katkıların, iki ana araştırma alanı altında incelendiği görülmektedir:

1. Üniversitenin tüm bileşenlerini inceleyen çalışmalar: Bu çalışmalar, üniversitenin bölgeye olan katkısını kurumsal kimliği, araştırma ve geliştirme faaliyetleri, personel istihdamı ve öğrenci profilinin çeşitli açılardan değerlendirilmesiyle ortaya çıkmıştır.
2. Öğrenci harcamalarının yerel ekonomiye katkısını inceleyen çalışmalar: Bu çalışmalar, öğrenci gelir-harcama-tasarruf ilişkisi, harcama gruplarının dağılımı, üniversiteye ve halka tutumları gibi unsurları analiz ederek öğrenci harcamalarının bölge ekonomisine olan etkisini incelemiştir.

Literatürde yer alan başlıca çalışmalara bakıldığında (Atik, 1999; Erkekoğlu, 2000; Tuğucu, 2004; Yaylalı, Özer, & Dilek, 2011; Dalğar, Tunç, & Kaya, 2009), Türkiye'nin farklı il ve ilçelerinde üniversitelerin kurulmasının bölge ekonomisi üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Bu etkiler, doğrudan, dolaylı ve uyarılmış gelir ve istihdam artışı şeklinde ortaya çıkmaktadır (Berberoğlu & Ardıç, 2017).

Literatürde yapılan çalışmalar incelendiğinde başlıca ulaşılan sonuçlar;

1985-2000 yılları arasında İtalya'da gerçekleştirilen bir araştırmada, yeni üniversitelerin bölgesel yeniliği nasıl etkilediğini incelemiştir. Çalışmanın dikkat çekici bir bulgusu, bölgesel yeniliği teşvik etmek için sadece yeni üniversiteler kurmanın yeterli olmadığıdır (Sedlacek, 2013). Araştırmacıya göre, asıl önemli olan, üniversite öğrencilerini ve bölge halkını bir araya getiren programlar tasarlayarak müfredatla entegre etmektir. Bu sayede toplumsal değişimi teşvik etmek ve bölgesel kalkınmayı gerçekleştirmek mümkün olabilir (Sedlacek, 2013).

Selçuk ve Başar'ın, Kafkas Üniversitesi öğrencilerinin harcama alışkanlıklarını ve bu harcamaların Kars ekonomisine katkısını inceleyen araştırmasına göre her öğrenci Kasım 2012'de uygulanan anket verilerine göre ortalama aylık 549,63 TL harcama yapmaktadır. Bu rakam yıllık 54,9 milyon TL'ye tekabül etmektedir. Bu bulgular, Kafkas Üniversitesi öğrencilerinin Kars ekonomisi için önemli bir canlılık kaynağı olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin barınma, yeme-içme, ulaşım, giyim ve eğlence gibi çeşitli alanlarda yaptıkları harcamalar, yerel esnaf ve işletmelere önemli bir gelir sağlamanın yanı sıra Kars ekonomisinin gelişmesine ve canlanmasına katkıda bulunmaktadır (Selçuk & Başar, 2012).

Dalğar, Tunç ve Kaya tarafından Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Bucak Meslek Yüksekokulunda anketleme yöntemiyle yapılan başka bir çalışmada; Bir öğrencinin ayda ortalama 468 TL harcadığı ve toplamda 1.834.756 TL'lik bir harcama yaptığı göz önüne alındığında, Bucak'taki öğrencilerin yıllık bazda 14.678.048 TL katkıda bulunduğu, üniversitelerin maaş, ücret, bakım onarım ve kırtasiye gibi kalemlerde yaptığı 2.339.437 TL'lik harcamalar da bu tutara eklendiğinde, 2008-2009 öğretim yılı için toplam 17.017.485 TL'lik bir doğrudan girdi ortaya çıktığı görülmüştür. Keynes'in çoğaltan modeli kullanılarak yapılan hesaplamalarda, Bucak'taki yükseköğretim kurumlarının toplam ekonomik katkısının 45 milyon TL'ye ulaştığı ve yılda 45 milyon TL tutarında bir ekonomik katma değer oluşturduğu sonucuna varılmıştır. Bu bulgular, Bucak'taki yükseköğretim kurumlarının bölgesel kalkınmada önemli bir rol oynadığını ve ekonomiye önemli katkılarda bulunduğunu yazarlar ortaya koymuştur (Dalğar, Tunç, & Kaya, 2009).

Ergün tarafından Afyon Kocatepe Üniversitesi Bolvadin Meslek Yüksekokulu'nun bölge ekonomisine katkısını, anketleme yöntemiyle inceleyen bir çalışmada, yüksekokulun yıllık yaklaşık 3,8 milyon TL katkı sağladığını, bu katkının 3.291.075 TL'si öğrenci harcamalarından, 500.000 TL'si ise personel giderlerinden oluştuğu sonucuna ulaşmıştır (Ergün, 2003).

Yaylalı, Özer ve Dilek tarafından, Seydişehir Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin ilçe ekonomisine katkısını araştıran bir çalışmada, öğrencilerin Ocak 2009'da ortalama gelirleri 330.647 TL, ortalama harcamaları ise 315.586 TL. Bu da aylık ortalama 15.061 TL tasarruf ettikleri, okulda 1480 öğrenci olduğu için, öğrenci harcamalarının ilçe ekonomisine aylık katkısı yaklaşık 467.000 TL sonucuna anketleme yöntemiyle ulaşmışlardır (Yaylalı, Özer, & Dilek, 2011).

Sarıkamış (2018) tarafından, Erdemli Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin Erdemli ilçesine katkılarını inceleyen çalışmada anketleme yöntemiyle yapılan araştırmaya göre, öğrenciler 2017-2018 eğitim-öğretim yılında ortalama 12.671.243 TL, en fazla ise 20.268.800 TL harcama potansiyeline sahip olduğu, bu harcamaların, barınma, beslenme, giyim, ulaşım, sosyal etkinlikler, haberleşme ve diğer ihtiyaçları kapsadığı belirlenmiştir.

Güllü, Kartal ve Acaroğlu tarafından yapılan bir araştırma, Sivrihisar Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin harcamalarının ilçe ekonomisine olan katkılarını incelemiştir. Anket sonuçlarına göre, öğrenciler 2017 yılında aylık ortalama 583,10 TL yiyecek-içecek, 412,70 TL eğlence ve 122,50 TL kırtasiye için harcama yapmaktadır. Bu harcamalar, yerel esnaf ve işletmelere önemli bir gelir kaynağı oluşturmaktadır (Güllü, Kartal, & Acaroğlu, 2018).

Şavşat ve Şavşat Meslek Yüksekokulu'nun Tarihçesi

Şavşat'ın tarihi farklı kültürlerin ve uygarlıkların izlerini taşır. Bu mozaikteki parçaları anlamak için sadece Şavşat'ın değil; Artvin, Çoruh Vadisi, Yukarı Kür ve Güney Kafkasya'nın tarihine de bakmak gerekir. Kırzioğlu'nun (1992) aktardığına göre, Gürcü kaynakları M.Ö. 4. yüzyılda Bunturki ve Kıpçak adında iki Türk kavminin Kür Nehri boyuna yerleştiğini yazmaktadır. Buna göre Şavşat'ın tarihi çok eskilere dayanmaktadır ve farklı etnik gruplar bu topraklarda iz bırakmıştır. Şavşat ilçesi, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde Artvin iline bağlı bir ilçedir. Doğuda Ardahan il merkezi ve Hanak ilçesi, kuzeydoğuda Posof ilçesi, güney ve güneybatıda Ardanuç ilçesi, batıda ise Artvin Merkez ve Borçka ilçeleri ile komşudur. Ardahan ve Artvin'in ilçeleriyle çevrili olan Şavşat, kuzeyde Gürcistan ile komşudur (Turan, 2012). Dağlık ve engebeli arazi üzerine kurulmuş ilçenin dört bir yanı yüksek dağlarla çevrilidir (Altuntaş, 2019).

Şavşat, tarıma dayalı bir ekonomiye sahip olan bir ilçedir. Fındık, kivi, mısır, fasulye ve patates gibi ürünler yetiştirilmektedir. Hayvancılık da önemli bir geçim kaynağıdır. İlçede büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık yapılmaktadır. Son yıllarda turizm de Şavşat ekonomisinde önemli bir yer edinmeye başlamıştır. İlçenin doğal güzellikleri ve tarihi önemi, turistlerin ilgisini çekmektedir.

21.05.2015 tarihinde kurulan Şavşat Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmetleri, Hukuk ve Yönetim ve Organizasyon olmak üzere 3 bölümde 3 programla eğitim vermektedir. Yaşlı Bakımı, Sosyal Güvenlik ve Sağlık Kurumları İşletmeciliği programlarıyla nitelikli sağlık personeli, sağlık yöneticileri ve kamuda-özel sektörde iş gücü yetiştirmeyi amaçlayan yüksekokul, 2023-2024 yılında aktif 236 öğrenciye eğitim vermektedir. 8 öğretim elemanı ve 11 idari personelden oluşan kadrosuyla öğrencilere en iyi eğitim imkânlarını sunan Şavşat Meslek Yüksekokulu, bölgenin sosyoekonomik kalkınmasına da katkıda bulunmaktadır (Artvin Çoruh Üniversitesi 2023 Yılı Birim Faaliyet Raporu, 2023).

YÖNTEM

Bu araştırma, Şavşat Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin 2023-2024 bahar döneminde yapmış oldukları harcamaların ilçe ekonomisine etkisini belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın evreni, Şavşat Meslek Yüksekokulunda 2023-2024 bahar döneminde eğitim gören 236 önlisans öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmada, kolayda örnekleme yöntemi ile seçilen 113 öğrenciye anket uygulanmıştır. Anket verileri, yüzde ve frekans değerleri ile aritmetik ortalama hesaplamaları kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmada, öğrencilerin barınma, beslenme, ulaşım, giyim, eğitim ve eğlence gibi temel ihtiyaç kalemlerine ne kadar harcama yaptıkları belirlenmiştir. Elde edilen bulgular, Şavşat'taki öğrenci yaşamının maliyetini ve bu harcamaların yerel ekonomiye katkısını ortaya koymaktadır.

Bu araştırmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nicel araştırmalar, sayısal veriler kullanarak somut ve objektif bilgiler edinme yöntemidir. Mevcut durum ve olguları gözlemlemek, ölçmek ve analiz etmek için kullanılır (Burns & Grove, 2005). Bu araştırmalarda, sayısal değerler sistematik bir şekilde toplanır ve tekrarlanabilir ölçümlerle doğrulanır. Nicel araştırmalar, anketler, deneyler, gözlemler ve arşiv araştırmaları gibi çeşitli yöntemlerle yapılabilir. Elde edilen veriler istatistiksel yöntemlerle analiz edilerek bulgular ortaya konur. Bu bulgular, belirli bir konudaki genel eğilimleri

ve ilişkileri gösterir ve genellemelere imkân tanır. Nicel araştırmalar, sosyal bilimler, doğa bilimleri ve mühendislik gibi birçok alanda yaygın olarak kullanılmaktadır (Burns & Grove, 2005).

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Şavşat Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Şavşat İlçe Ekonomisine Katkıları başlıklı makalenin araştırma amacı, Şavşat Meslek Yüksekokulu'nda okuyan öğrencilerin Şavşat ilçe ekonomisine ne kadar katkıda bulduklarını belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır:

- Şavşat Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin temel ihtiyaç kalemlerine ne kadar harcama yapmaktadır?
- Öğrencilerin harcama kalemleri arasında en büyük paya sahip olan kalem hangisidir?
- Öğrencilerin Şavşat ilçe ekonomisine katkılarını artırmak için neler yapılabilir?

Bu araştırma, Şavşat Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin Şavşat ilçe ekonomisine katkılarını ilk defa inceleyen bir çalışma olacaktır. Araştırma bulguları, Şavşat'taki öğrenci yaşamının maliyetini ve bu harcamaların yerel ekonomiye katkısını ortaya koyacaktır. Bu bilgiler ışığında, yerel yönetimlerin ve diğer ilgili kuruluşların öğrencilere ve yerel ekonomiye katkıda bulunacak çözümler geliştirmesi mümkün olacaktır.

Evren ve Örneklem

Şavşat Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin Şavşat ilçe ekonomisine katkılarını inceleyen anket çalışması, dört bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde katılımcıların demografik bilgileri, ikinci bölümde yüksekokul memnuniyetleri, üçüncü bölümde Şavşat'taki temel ihtiyaçlara ilişkin algıları ve son bölümde ise aylık harcamalarının kalemler ayrımına göre dağılımı ele alınmaktadır. Araştırmanın evrenini, Şavşat Meslek Yüksekokulu öğrencileri oluşturmaktadır. 2023-2024 bahar döneminde 113 öğrencinin katılımı ile gerçekleştirilen anket çalışması sonucunda elde edilen veriler SPSS Statistics 19.0 versiyonu ile değerlendirilmiş olup harcama dağılımlarının aritmetik ortalaması hesaplanarak ilçe ekonomisine katkıları hesaplanmıştır.

Bu anket çalışması, Gökalp'in Atatürk Üniversitesi öğrencilerinin harcamalarının Erzurum iline olan etkilerini inceleyen araştırmasında kullandığı Öğrenci Harcama Anketinden esinlenerek hazırlanmıştır (Gökalp S. N., 2012, s. 323). Elde edilen bulgular, Şavşat'taki öğrenci yaşamının maliyetini ve bu harcamaların yerel ekonomiye katkısını ortaya koyarak, öğrencilere ve yerel ekonomiye katkıda bulunacak çözümlerin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Etik Beyan

Bu çalışma, T.C. Artvin Çoruh Üniversitesi Rektörlüğü Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun 13.03.2024 tarihli E-18457941-050.99-129346 sayılı izniyle hazırlanmıştır.

BULGULAR

Anket çalışmasında elde edilen bulgular, SPSS Statistics 19.0 versiyonu ile değerlendirilmiştir. Araştırma amacına uygun şekilde kodlanan veriler, ilk olarak demografik bilgiler ışığında incelenmiştir. Toplanan 113 verinin tamamı analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde yüzde, frekans değerleri ve aritmetik ortalama hesaplamalarından yararlanılmıştır. Katılımcıların cinsiyet, yaş, eğitim programı, ailelerinin ikamet ettiği bölge, kendilerinin kaldıkları yer ve geldikleri yerde meslek yüksekokulu olup olmadığı gibi bilgiler frekans analizleri ile değerlendirilmiştir. Güvenilirlik analizi sonucunda ise 0,600 değeri elde edilmiştir. Bu bulgular, katılımcı profilini ve araştırmanın genel çerçevesini ortaya koymaktadır.

Demografik Özellikler

Araştırmaya katılan katılımcıların demografik bilgileri Tablo 1'de yer almaktadır. Bu bilgiler, araştırmanın bulgularını yorumlamak ve genellenebilirlik düzeyini değerlendirmek için oldukça önemlidir.

Tablo 1. Demografik Bilgiler

Değişken	Grup	N	%
Cinsiyet	Erkek	86	76,1
	Kadın	27	23,9
Yaş	18-20	48	42,5
	21-23	52	46,0
	24-26	10	8,8
	26 ve üzeri	3	2,7
Program	Sosyal Güvenlik	38	33,6
	Sağlık Kurumları İşletmeciliği	26	23,0
	Yaşlı Bakım	49	43,4
Geldiğiniz İlçede Meslek Yüksekokulu Var mı?	Evet	101	89,4
	Hayır	12	10,6
Ailenizin Yaşadığı Bölge	Marmara Bölgesi	5	4,4
	Ege Bölgesi	2	1,8
	Akdeniz Bölgesi	8	7,1
	Karadeniz Bölgesi	29	25,7
	İç Anadolu Bölgesi	4	3,5
	Doğu Anadolu Bölgesi	23	20,4
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	42	37,2
Nerede Kalıyorsunuz?	Ev	16	14,2
	Yurt	95	84,1
	Pansiyon	2	1,8
Kimlerle Kalıyorsunuz?	Ailemle	24	21,2
	Arkadaşlarımla	83	73,5
	Yalnız Olarak	6	5,3

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet dağılımı incelendiğinde, erkek öğrencilere kıyasla bayan öğrencilerin daha fazla temsil edildiği görülmektedir. Katılımcıların %76,1'i bayan iken, %23,9'u erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Yaş gruplarına bakıldığında, araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir kısmının genç yetişkinlerden oluştuğu görülmektedir. En büyük grubu %42,5 ile 18-20 yaş arasındakiler oluştururken, bunu %46 ile 21-23 yaş grubundaki öğrenciler takip etmektedir. 24-26 yaş aralığındaki öğrencilerin oranı %8,8 iken, 26 yaş ve üzeri öğrenciler ise en küçük grubu oluşturmuştur ve oranları %2,7'de kaldığı görülmektedir.

Şavşat Meslek Yüksekokulu'nda okuyan öğrencilerin ailelerinin yaşadığı bölgeler incelendiğinde, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin %42 ile en yüksek orana sahip olduğu görülmektedir. Bunu %29 ile Karadeniz Bölgesi, %23 ile Doğu Anadolu Bölgesi %8 ile Akdeniz Bölgesi ve %5 ile Marmara Bölgesi takip etmektedir. İç Anadolu Bölgesi ve Ege Bölgesi ise %4 ve %2 ile en düşük oranlara sahip. Katılımcılara "Nerede kalıyorsunuz?" sorusu sorulduğunda, yurtlarda kalanların oranı %84,1 ile en yüksektir. Bunu evde kalanlar %14,2 ve pansiyonda kalanlar %1,8 takip ettiği görülmektedir. Bu durum, öğrencilerin büyük bir kısmının yurtlarda kaldığını ve öğrenci yurtlarının barınmada önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Yurtlarda kalmanın birçok avantajı vardır. Öğrenciler, yurtlarda daha uygun fiyatlı konaklama imkânı bulur, sosyalleşme imkânı artar ve güvenli bir ortamda kalabilirler. Katılımcılara "Kimlerle kalıyorsunuz?" sorusuna verilen cevaplara bakıldığında, öğrencilerin büyük çoğunluğunun (%83) arkadaşlarıyla kaldığı görülmektedir. Bunu ailesiyle kalanlar (%24) ve yalnız kalanlar (%6) takip etmektedir. Arkadaşlarla kalmak, öğrenciler için sosyalleşme ve eğlenme imkânı sunar. Ayrıca, masrafların paylaşılması açısından da avantajlı olabilmektedir.

Şavşat Meslek Yüksekokuluna Yönelik Düşünceler

Araştırmaya katılan katılımcıların Şavşat Meslek Yüksekokuluna yönelik düşünceleri Tablo 2'de yer almaktadır. Bu bilgiler, araştırmanın bulgularını yorumlamak ve genellenebilirlik düzeyini değerlendirmek için oldukça önemlidir.

Tablo 2. Katılımcıların Şavşat Meslek Yüksekokuluna Yönelik Düşünceleri

Değişken	Grup	N	%
Şavşat ve Çevresini Tanıyor musunuz?	Hiç Tanımıyorum	35	31,1
	Genel Bilgim Var	67	59,3
	İyi Tanıyorum	11	9,7
Şavşat Meslek Yüksekokulunu Tercih Sebebiniz?	Yakınlığı	13	11,5
	Tavsiye Edildiği İçin	4	3,5
	Okulun Fiziki Olanakları	1	0,9
	Doğal Ortamın Güzelliği	13	11,5
Şavşat Meslek Yüksekokulunu Tavsiye Eder Misiniz?	YKS Puanı	82	72,6
	Evet	14	12,4
	Hayır	84	74,3
	Kararsızım	15	13,3

Öğrencilerin Şavşat Meslek Yüksekokuluna yönelik düşüncelerini ölçmek amacıyla Katılımcılara yöneltilen "Şavşat ve çevresini tanıyor musunuz?" sorusuna verilen cevaplar, bölgenin tanınırlığı hakkında önemli bilgiler sunmaktadır. Katılımcıların %67'sinin genel bir bilgiye sahip olması, bölgenin nispeten tanınmış olduğunu göstermektedir. Bu durum, bölgenin turistik açıdan popüler olması ve göç veren bir bölge olması ile açıklanabilir. Katılımcıların %35'inin bölgeyi hiç tanıması ise dikkat çekicidir. Bu durum, bölgenin tanıtımının yeterince yapılmadığını veya bölgeye ulaşımın zor olmasından kaynaklanabilir. Katılımcıların %11'inin bölgeyi iyi tanıması ise bölgeyle yakın bağları olan kişilerin varlığını göstermektedir. Bu kişiler, bölgede yaşayanlar, bölgeden göç edenler veya bölgeyi sık sık ziyaret edenler olabilir.

Şavşat Meslek Yüksekokulu'nu tercih eden katılımcıların neden tercih ettiğini anlamak için yöneltilen sorularda, YKS puanı en önemli etken olarak öne çıktığı görülmektedir. Katılımcıların %72,6'sı YKS puanı nedeniyle Şavşat Meslek Yüksekokulunu tercih ettiğini ifade etmektedir. Yakınlık da önemli bir tercih sebebi olarak görülmektedir. Katılımcıların %11,5'i Şavşat'a yakın olması nedeniyle burayı seçerken, %11,5'i ise bölgenin doğal güzelliklerinden etkilenmiş. Tavsiye de tercih sebepleri arasında yer almaktadır. Katılımcıların %3,5'i yakın çevresinin tavsiyesi üzerine Şavşat Meslek Yüksekokulu'nu tercih etmiş. Ancak, okulun fiziki olanakları en düşük tercih sebebi olarak karşımıza çıkmaktadır. Katılımcıların sadece %0,9'u bu sebeple burayı tercih etmiştir.

Sonuç olarak: Şavşat Meslek Yüksekokulu'nu tercih eden öğrencilerin büyük çoğunluğu YKS puanı nedeniyle burayı seçerken, yakınlık ve doğal güzellikler de önemli tercih sebepleri arasında yer almaktadır. Okulun fiziki olanakları ise en düşük tercih sebebi olarak görülmektedir.

Yaşam Maliyeti Algısı

Araştırmaya katılan katılımcıların Yaşam maliyeti algıları Tablo 3'de yer almaktadır. Bu bilgiler, araştırmanın bulgularını yorumlamak ve genellenebilirlik düzeyini değerlendirmek için oldukça önemlidir.

Tablo 3. Katılımcıların Yaşam Maliyeti Algıları

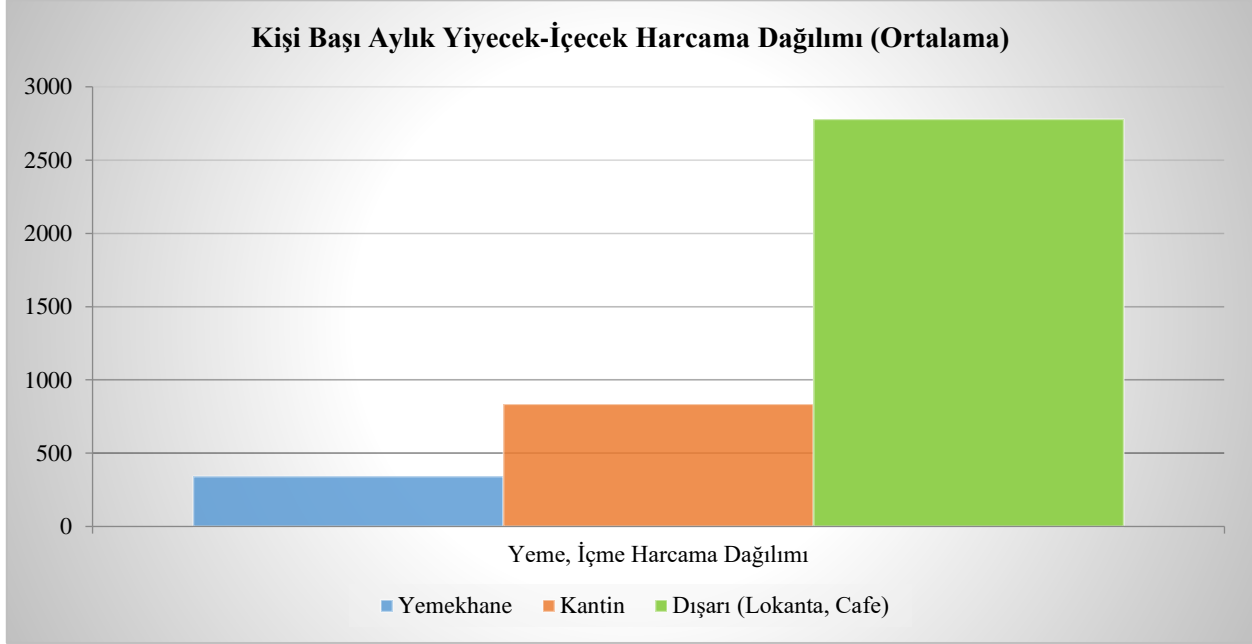
Değişken	Grup	N	%
Şavşat'ta Yiyecek İçecek Fiyatlarını Nasıl Değerlendiriyorsunuz?	Çok Pahalı	61	54,0
	Pahalı	45	93,8
	Normal	7	6,2
Şavşat'ta Barınma Maliyetinin Uygun Olduğunu Düşünüyor musun?	Evet	7	6,2
	Hayır	96	85,0
	Kısmen	10	8,8
Şavşat'ta Okumanın Maliyeti Diğer İlçelere Göre Nasıldır?	Çok Pahalı	47	41,6
	Pahalı	42	37,2
	Normal	22	19,5
	Çok Ucuz	2	1,8

Şavşat'ta yiyecek ve içecek fiyatlarının değerlendirilmesi, katılımcıların görüşlerine göre oldukça değişkenlik göstermektedir. Ankete katılanların %54'ü fiyatları "çok pahalı", %39,8'i ise "pahalı" olarak değerlendirmekle beraber,

sadece %6,2'lik bir kesim fiyatların normal olduğunu düşünmektedir. Bu bulgular, Şavşat'ta yiyecek ve içecek fiyatlarının genel olarak yüksek olduğunu ve birçok kişi için maddi bir yük oluşturduğunu göstermektedir.

Şavşat'ta barınma maliyetinin uygun olup olmadığı, katılımcıların görüşlerine göre oldukça net bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Ankete katılanların %85'i barınma maliyetinin uygun olmadığını, %8,8'i ise kısmen uygun olduğunu belirtmektedir. Buna karşın, sadece %6,2'lik bir kesim barınma maliyetinin uygun olduğunu belirtmektedir. Bu bulgular, Şavşat'ta barınma maliyetinin genel olarak yüksek olduğunu ve birçok kişi için maddi bir yük oluşturduğunu göstermektedir.

Ankete katılan öğrencilerin yiyecek ve içecek harcamaları, diğer yapılan çalışmalardaki anketlerle kıyaslandığında oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Öğrencilerin aylık ortalama 341,23 TL yemekhanede, 834,07 TL kantinde ve 2.780 TL dışarıda yiyecek ve içecek için harcadığı tespit edilmiştir. Yiyecek içecek harcama dağılımları Grafik 1'de yer almaktadır.

Grafik 1. Kişi Başı Aylık Yiyecek-İçecek Harcama Dağılımı (Ortalama Değerleri)

Araştırmaya katılan katılımcıların harcama dağılımları Tablo 4'de gösterilmiş ve aşağıda açıklanmıştır. Tablodaki bilgiler, araştırmanın bulgularını yorumlamak ve genellenebilirlik düzeyini değerlendirmek için oldukça önemlidir.

2023-2024 eğitim-öğretim yılı boyunca katılımcıların ulaşım için yaptıkları harcamalar incelendiğinde, önemli bulgular ortaya çıktığı görülmektedir. Katılımcıların: %46'sı ulaşım için 3.000 TL'den fazla harcama yaptığı, 23'ü 1.001 TL ile 2.000 TL arasında harcama yaptığı, %17'si 2.001 TL ile 3.000 TL arasında harcama yaptığı, %13'ü ise 1.000 TL'den az harcama yaptığı görülmektedir. Bu bulgular, ulaşımın birçok öğrenci ve aile için önemli bir mali yük oluşturduğunu göstermektedir. Özellikle kız öğrenci yurdunun okula yürüme mesafesinden uzak olduğundan dolayı toplu taşıma kullanmak zorunda olan kız öğrenciler için ulaşım masrafları oldukça yüksek olabilmektedir.

2023-2024 eğitim-öğretim yılı içerisinde katılımcıların barınma için yaptıkları aylık harcamalar incelendiğinde, farklı gelir gruplarının varlığı göze çarpmaktadır. Katılımcıların, %33,6'sı 0 TL ile 1.000 TL arasında barınma harcaması yapmaktadır. Bu grup, muhtemelen aile yanında kalan veya burs imkânlarından faydalanan öğrencileri temsil edebilmektedir. %15,9'u 1.001 TL ile 2.500 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, daha uygun fiyatlı konaklama seçeneklerini tercih eden veya ev arkadaşlarıyla yaşayan öğrencilerden oluşabilmektedir. %10,6'sı ise 4.001 TL ile 5.500 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu gruplar, özel yurtlarda veya kiralık evlerde kalan öğrencileri temsil ediyor olabileceği düşünülmektedir. %17,7'si ise 5.501 TL ve üzeri barınma harcaması yapmaktadır. Bu grup, daha lüks konaklama seçeneklerini tercih eden veya şehir merkezine yakın bir yerde yaşayan öğrencilerden oluşabilir. Katılımcıların barınma için yaptıkları aylık harcamalar oldukça geniş bir yelpazede dağılım göstermektedir. Bu durum, Şavşat'ta farklı barınma seçeneklerinin mevcut olduğunu ve her bütçeye uygun bir konaklama imkânı bulunabileceğini göstermektedir.

Tablo 4. Katılımcıların Harcama Dağılımı

Değişken	Grup	N	%
2023-2024 Eğitim-Öğretim Yılı İçerisinde Ulaşım İçin Yaptığımız Toplam Harcama Ne Kadardır?	1.000,00 TL'den Az	15	13,3
	1.001,00 TL-2.000,00 TL	26	23,0
	2.001,00 TL- 3.000,00 TL	20	17,7
	3.000,00 TL Üstü	52	46,0
2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı İçerisinde Barınma İçin Yaptığımız Aylık Harcama Ne Kadardır?	0,00 TL-1.000,00 TL	38	33,6
	1.001,00 TL-2.500,00 TL	18	15,9
	2.501,00 TL-4.000,00 TL	25	22,1
	4.001,00 TL-5.500,00 TL	12	10,6
	5.501,00 TL ve Üstü	20	17,7
2023-2024 Eğitim Öğretim Yılında Eğlence Aktiviteleri İçin Şavşat'ta Yaptığımız Aylık Harcama Ne Kadar?	500,00 TL'den Az	24	21,2
	501,00 TL-1.000,00 TL	21	18,6
	1.001,00 TL-2.000,00 TL	24	21,2
	2.001,00 TL ve Üstü	44	38,9
2023-2024 Eğitim Öğretim Yılında Elektrik, Su Tüp-Gaz İçin Şavşat'ta Yaptığımız Aylık Harcama Ne Kadar?	500,00 TL'den Az	96	85,0
	501,00 TL-1.000,00 TL	8	7,1
	1.001,00 TL-2.000,00 TL	3	2,7
	2.001,00 TL ve Üstü	6	5,3
2023-2024 Eğitim Öğretim Yılında İletişim İçin Şavşat'ta Yaptığımız Aylık Harcama Ne Kadar?	100,00 TL'den Az	2	1,8
	101,00 TL-200,00 TL	6	5,3
	201,00 TL-300,00 TL	24	21,2
	301,00 TL-400,00 TL	34	30,1
	401,00 TL ve Üzeri	47	41,6
2023-2024 Eğitim Öğretim Yılında Kırtasiye İçin Şavşat'ta Yaptığımız Aylık Harcama Ne Kadar?	500,00 TL'den Az	49	43,4
	501,00 TL-1.000,00 TL	41	36,3
	1.001,00 TL-2.000,00 TL	13	11,5
	2.001,00 TL ve Üstü	10	8,8
2023-2024 Eğitim Öğretim Yılında Giyim İçin Şavşat'ta Yaptığımız Aylık Harcama Ne Kadar?	500,00 TL'den Az	28	24,8
	501,00 TL-1.000,00 TL	13	11,5
	1.001,00 TL-1.500,00 TL	19	16,8
	1.500,00 TL-2.000,00 TL	10	8,8
	2.000,00 TL ve Üstü	43	38,1

2023-2024 eğitim-öğretim yılında katılımcıların Şavşat'ta eğlence aktivitelerine ayırdıkları aylık harcamalar, gelir ve tercihlere göre değişkenlik göstermektedir. Ankete katılanların: %21,22'si eğlence için 500 TL'den az harcama yapmaktadır. Bu grup, daha az dışarı çıkan veya ücretsiz aktivitelere yönelen öğrencilerden oluşabilir. %18,6'sı 501 TL ile 1.000 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, kafe ve restoranlara ara sıra giden veya sinema gibi ücretli aktivitelere katılan öğrencileri temsil ediyor olabileceği düşünülmektedir. %21,2'si 1.001 TL ile 2.000 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, daha sık dışarı çıkan veya çeşitli eğlence seçeneklerini tercih eden öğrencilerden oluşabilir. %38,9'u ise 2.001 TL ve üzeri eğlence harcaması yapmaktadır. Bu grup, lüks mekânlara giden veya özel aktivitelere katılan öğrencileri temsil ediyor olabileceği düşünülmektedir.

2023-2024 eğitim-öğretim yılında katılımcıların Şavşat'ta elektrik, su ve tüp-gaz için yaptıkları aylık harcamalar, büyük çoğunluk için oldukça makul seviyededir. Ankete katılanların: %85'i 500 TL'den az harcama yapmaktadır. Bu durum, Şavşat'ta enerji fiyatlarının nispeten düşük olduğunu ve tasarruflu kullanımla daha da az ödenebileceğini göstermektedir. %7,1'i 501 TL ile 1.000 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, daha geniş konutlarda yaşayan veya daha fazla enerji tüketen öğrencilerden oluşabilir. %2,72'si 1.001 TL ile 2.000 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, elektrikli ısıtma veya soğutma kullanan veya enerji tasarruflu olmayan cihazlar kullanan öğrencileri temsil ediyor olabileceği düşünülmektedir. %5,3'ü ise 2.001 TL ve üzeri harcama yapmaktadır. Bu grup, çok geniş konutlarda

yaşayan veya özel enerji ihtiyaçları olan öğrencilerden oluşabilir. Genel olarak bakıldığında, katılımcıların büyük çoğunluğu enerji için 500 TL'den az harcama yapmaktadır. Bu da Şavşat'ta enerji maliyetlerinin birçok öğrenci için büyük bir yük oluşturmadığını göstermektedir.

2023-2024 eğitim-öğretim yılında katılımcıların Şavşat'ta iletişim için yaptıkları aylık harcamalar, mobil internet ve telefon aboneliği gibi faktörlere bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Ankete katılanların: %41,6'sı 401 TL ve üzeri harcama yapmaktadır. Bu grup, yüksek internet kotası ve sınırsız görüşme içeren tarifeler kullanan veya yurt dışı aramalar yapan öğrencilerden oluşabilir. Yüzde 30,1'i 301 TL ile 400 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, orta seviye tarifeler kullanan veya internet kullanımını daha kontrollü yapan öğrencileri temsil ediyor olabilir. Yüzde 21,2'si 201 TL ile 300 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, daha düşük internet kotası ve sınırlı görüşme içeren tarifeler kullanan öğrencilerden oluşabilir. Yüzde 5,3'ü 101 TL ile 200 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, temel ihtiyaçlarını karşılayan ve internet kullanımını kısıtlayan öğrencileri temsil ediyor olabilir. Yüzde 1,8'i ise 100 TL'den az harcama yapmaktadır. Bu grup, sabit hat veya internet bağlantısı kullanmayan veya internet ya da iletişim saatlerini okulun ücretiz wi-fi bağlantısı sayesinde gideren öğrencilerden oluşabilmektedir.

2023-2024 eğitim-öğretim yılında katılımcıların Şavşat'ta kırtasiye için yaptıkları aylık harcamalar, farklı öğrenme stillerine ve ihtiyaçlara göre değişkenlik göstermektedir. Ankete katılanların: %43,4'ü 500 TL'den az harcama yapmaktadır. Bu grup, temel kırtasiye malzemelerini satın alan veya ikinci el kitap kullanan öğrencilerden oluşabilir. %36,3'ü 501 TL ile 1.000 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, daha fazla kırtasiye malzemesi satın alan veya ders notlarını bastıran öğrencileri temsil ediyor olabilir. %11,5'i 1.001 TL ile 2.000 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, özel kırtasiye malzemeleri kullanan veya tablet gibi teknolojik araçlara yatırım yapan öğrencilerden oluşabilir. %8,8'i ise 2.001 TL ve üzeri harcama yapmaktadır. Bu grup, çok fazla kırtasiye malzemesi tüketen veya özel ders kitapları satın alan öğrencileri temsil ediyor olabileceği düşünülmektedir.

2023-2024 eğitim-öğretim yılında katılımcıların Şavşat'ta giyim için yaptıkları aylık harcamalar, kişisel tarz ve ihtiyaçlara göre büyük farklılıklar göstermektedir. Ankete katılanların: %24,8'i 500 TL'den az harcama yapmaktadır. Bu grup, temel giyim ihtiyaçlarını karşılayan veya ikinci el kıyafet kullanan öğrencilerden oluşabilir. %11,5'i 501 TL ile 1.000 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, daha fazla kıyafet satın alan veya sezonluk trendleri takip eden öğrencileri temsil ediyor olabilir. %16,8'i 1.001 TL ile 1.500 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, orta segment markaları tercih eden veya özel kıyafetlere yatırım yapan öğrencilerden oluşabilir. %8,8'i 1.500 TL ile 2.000 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, daha pahalı markaları tercih eden veya özel tasarım kıyafetler kullanan öğrencileri temsil ediyor olabilir. %38,1'i ise 2.000 TL ve üzeri harcama yapmaktadır. Bu grup, lüks markaları tercih eden veya çok fazla kıyafet satın alan öğrencilerden oluşabilir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Üniversitelerin yerel ekonomik kalkınmadaki rolü yadsınamaz bir gerçektir. Özellikle kentsel dönüşümün tam olarak tamamlanmadığı bölgelerde kurulan yüksekokullar, buldukları bölgenin ekonomik ve sosyal kalkınmasında lokomotif görevi görmektedir. Bu kurumlar, bir yandan kalifiye insan kaynağı yetiştirerek bölgenin iş gücü potansiyelini artırırken, diğer yandan da araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile yeni iş imkânlarının oluşmasına katkıda bulunmaktadır. Üniversitelerin varlığı, bölgeye yatırım çekiciliğini de artırarak, yeni işletmelerin kurulmasını ve mevcut işletmelerin büyümesini teşvik etmektedir. Öğrenci ve akademisyenlerin bölgeye göç etmesi, konaklama, yeme-içme, ulaşım, eğlence gibi sektörlerde de canlanma yaratmaktadır. Ayrıca, üniversitelerin düzenlediği kültürel ve sanatsal faaliyetler bölgenin sosyal ve kültürel hayatını da zenginleştirmektedir. Tüm bu etkenler göz önüne alındığında, yüksekokulların kentsel dönüşümün tamamlanmadığı bölgelerin kalkınmasında önemli bir rol oynadığı ve bu bölgelerin kalkınma potansiyelini önemli ölçüde artırdığı açıkça görülmektedir (Kaşlı & Serel, 2008).

Şavşat Meslek Yüksekokulu'nda 113 öğrenciyle anketleme yöntemiyle yapılan bu çalışmada, harcama dağılımlarının aritmetik ortalaması genele yansıtıldığında 8 aylık eğitim-öğretim döneminde toplam 15.515.768,00 TL harcayan öğrencilerin, aylık ortalama 1.939.471,00 TL gibi yüksek bir rakamla Şavşat'ın ekonomisine can kattığı görülmektedir. Araştırmada, bir öğrencinin Şavşat'ta aylık ortalama 8.218,09,00 TL harcadığı ve bu harcamaların barınma, gıda, ulaşım, giyim, eğlence gibi temel ihtiyaçları ve çeşitli sosyal ve kültürel faaliyetleri kapsadığı ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin harcamaları, yerel esnafın ve işletmelerin cirosunu artırarak bölgede istihdama katkıda bulunmaktadır.

Şavşat'ın kalkınması, sadece ekonomik yatırımlarla sınırlı kalmayacak şekilde, bölgenin dinamik ve girişimci genç nüfusunun da aktif katılımı ile sağlanabilir. Bu noktada, öğrencilere sunulan staj imkânlarının geliştirilmesi, kilit önem taşımaktadır. Kamu ve sivil toplum kuruluşlarının ortaklaşa yürüteceği çalışmalar ile staj sürelerinin uzatılması ve çalışma alanlarının staja teşvik edilmesi, bölgeye hem maddi hem de manevi açıdan önemli katkılar sağlayacaktır.

Daha uzun süreli stajlar, öğrencilerin Şavşat'ın kültürel ve sosyal dokusuna daha iyi entegre olmalarını sağlayarak, bölgeye dair bilgi ve becerilerini geliştirmelerine imkân verecektir. Bu sayede stajyerler, edindikleri tecrübeleri Şavşat'ın kalkınmasına yönelik projelerde kullanabilecek ve bölgenin gelişmesine katkıda bulunabileceklerdir. Ayrıca, stajyerlerin daha uzun süreli konaklamaları, yerel ekonomiye de katkı sağlayacaktır. Bu sayede Şavşat'ta esnaf ve işletmeler canlanacak, yeni istihdam imkânları oluşacaktır. Dolayısıyla kamu ve sivil toplum kuruluşlarının iş birliği ile Şavşat'ta staj sürelerinin uzatılması, bölgenin kalkınması için önemli bir adım olacaktır. Bu sayede Şavşat, hem öğrenciler hem de yerel halk için daha cazip bir yer haline gelecek ve bölgenin gelişmesine önemli katkılar sağlanacaktır.

Şavşat Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin eğitim hayatlarını en iyi şekilde tamamlamaları ve Şavşat'ta güzel bir öğrencilik deneyimi yaşamaları için yerel yönetimler, üniversite ve öğrenci temsilcileri arasında yakın iş birliği şarttır. Bu kapsamda, Şavşat'ta ulaşım imkânlarının geliştirilmesi, öğrencilerin ders dışı zamanlarını değerlendirebilecekleri sportif alanların, sosyal ve kültürel tesislerin inşası büyük önem taşımaktadır. Şavşat'ın tarihi ve doğal güzelliklerine erişebilecekleri rehberli turlar, konserler, tiyatro oyunları gibi çeşitli kültürel etkinlikler düzenlenerek Şavşat'a olan bağlılık artacak ve burada daha uzun süre kalmak için teşvik edilebilmesi sağlanmış olacaktır.

Şavşat Meslek Yüksekokulu'nda yer alan Sosyal Güvenlik, Sağlık Kurumları İşletmeciliği ve Yaşlı Bakımı bölümlerinin öğrencileri için, teorik bilgilerini pekiştirecek ve sosyal becerilerini geliştirecek organizasyonlar düzenlenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu organizasyonlar, ilgili bakanlığa bağlı birimler, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları gibi paydaşlarla iş birliği içinde gerçekleştirilerek, daha da kapsamlı hale getirilebilir. Böylelikle öğrenciler, alanında uzman kişilerle bir araya gelerek sektördeki güncel gelişmeleri takip etme, farklı bakış açıları kazanma ve network ağlarını genişletme imkânı yakalayabilirler. Ayrıca, bu tür organizasyonlar, öğrencilerin iletişim ve sunum becerilerini geliştirmelerine ve takım çalışması deneyimi kazanmalarına da katkıda bulunacaktır.

Şavşat Meslek Yüksekokulu'na yeni bölümlerin açılması, ilçenin kalkınması ve gelişmesi için önemli bir adım olacaktır. Bu sayede, bölgenin ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücü yetiştirilerek işsizlik azalabilir ve istihdam artabilir. Şavşatlılar, kendi topraklarında iş bulma ve aileleriyle birlikte kalma imkânı yakalayabilir. Girişimcilik becerilerine sahip mezunlar yetiştirilerek bölgede yeni işletmelerin kurulması ve yeni istihdam imkânlarının oluşması sağlanabilir. Bu sayede Şavşat'ın ekonomisi canlanabilir ve bölgenin kalkınması hızlanabilir.

Ancak, Şavşat Meslek Yüksekokulu'na hangi bölümlerin açılacağı da oldukça önemlidir. Bölümlerin belirlenmesinde, bölgenin ihtiyaçları, sektördeki iş imkânları ve mevcut eğitim altyapısı gibi faktörler göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu bağlamda, Şavşat Meslek Yüksekokulu'na açılacak bazı bölümler şunlardır:

Arıcılık Teknolojisi: Doğu Karadeniz'in bal üretiminin merkezi konumunda olan Şavşat, arıcılık sektörünün gelişmesi için büyük bir potansiyele sahiptir. Bu bağlamda, Şavşat Meslek Yüksekokulu'nda Arıcılık Teknolojisi bölümü açılması, bölgenin kalkınması ve arıcılığın sürdürülebilir bir şekilde gelişmesi için önemli bir adım olacaktır.

Turizm İşletmeciliği: Doğal güzellikleri ve tarihiyle öne çıkan Şavşat, turizm açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Bu potansiyelin değerlendirilmesi ve bölgenin turizm destinasyonu olarak geliştirilmesi için Şavşat Meslek Yüksekokulu'nda Turizm İşletmeciliği bölümü açılması büyük önem taşımaktadır. Bu bölümde otel işletmeciliği, rehberlik, restoran işletmeciliği gibi konularda eğitim verilecek olması, bölgenin turizm altyapısının geliştirilmesine ve nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanmasına katkıda bulunacaktır. Turizm İşletmeciliği bölümü mezunları, otel ve restoranlarda yönetici ve personel olarak görev alarak bölgenin turizm sektörüne değer katabileceklerdir.

Organik Tarım Teknolojisi: Şavşat, temiz ve organik tarım için uygun bir coğrafyaya sahiptir. Organik Tarım Teknolojisi bölümü, organik tarım teknikleri ve pazarlama konusunda eğitim verebilir. Bu sayede bölgede organik tarımın gelişmesi ve daha fazla ürünün pazarlanması sağlanabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Acar, G., & Özbekler, T. M. (2019). Üniversite öğrencilerinin ilçe ekonomisine katkıları: Sinop Üniversitesi Ayancık Meslek Yüksekokulu örneği. *Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 33-54, 38.
- Altuntaş, A. F. (2019). Artvin ilinin Şavşat ilçesinde kullanılan hayvan adları üzerine bir deneme. *Rumelide Dil Ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 39-40.
- Artvin Çoruh Üniversitesi 2023 Yılı Birim Faaliyet Raporu. (2023). [https://www.artvin.edu.tr/uploads/savsat.artvin.edu.tr/userfiles/files/2023%20birim%20faaliyet%20raporu%20\(2\).pdf](https://www.artvin.edu.tr/uploads/savsat.artvin.edu.tr/userfiles/files/2023%20birim%20faaliyet%20raporu%20(2).pdf) Adresinden Alındı
- Atik, H. (1999). Üniversitelerin yerel ekonomiye katkıları: Teori ve Erciyes Üniversitesi üzerine bir uygulama. *Erciyes Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*(15), 99-109.
- Berberoğlu, M., & Ardiç, M. (2017). Üniversite kaynaklı harcamaların kobi gelirleri üzerine etkileri: Artvin örneği. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 229-254.
- Burns, N., & Grove, S. K. (2005). *The Practice Of Nursing Research: Conduct, Critique, And Utilization*. Yayıncı: Elsevier/Saunders , St. Louis, Mo. ,.
- Çoban, M. N., & Çoban, A. (2020). Suluova Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin Suluova ilçe ekonomisine katkıları. *Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1-9.
- Dalğar, H., Tunç, H., & Kaya, M. (2009). Bölgesel kalkınmada yükseköğretim kurumlarının rolü ve Bucak örneği. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 47-48.
- Ergün, E. (2003). A.K.Ü. Bolvadin Myo'nun Bolvadin'in sosyo-kültürel yapısına ve ekonomisine katkıları. *Akü İ.İ.B.F. Dergisi*, 63-78.
- Erkekoğlu, H. (2000). Bölge üniversitelerinin yerel ekonomiye katkıları: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi örneği. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*(16), 211-229.
- Geçikli, F. (2008). *Halkla İlişkiler Ve İletişim*. İstanbul.: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.
- Gökalp, S. N. (2012). Atatürk Üniversitesi öğrencilerinin harcamalarının analizi ve Erzurum ekonomisine katkısı. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2012 16 (3): 317-330, 317-330.
- Gökalp, S. N., & Başar, S. (2012). Kafkas Üniversitesi öğrencilerinin harcamalarının Kars ili ekonomisine katkısı. *Kafkas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 91.
- Güllü, M., Kartal, Z., & Acaroğlu, H. (2018). Üniversitelerin bölgesel ekonomik kalkınma üzerindeki etkisi: Eskişehir'in Sivrihisar ilçesi üzerine bir araştırma. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 55. Sayı, 1-15.
- Kaşlı, M., & Serel, A. (2008). Üniversite öğrenci harcamalarının analizi ve bölge ekonomilerine katkılarını belirlemeye yönelik bir araştırma. *Celal Bayar Üniversitesi İibf*, 108.
- Kızıoğlu, M. F. (1992). *Yukarı-Kür Ve Çoruk Boyları'nda Kıpçaklar*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Rawlins, L. (1996). Measuring The Universty's Impact Reveals Rainbow Of Benefits. *Business Perspective* 9 (3), 121.
- Recai, Ç., & Esmen, S. Ö. (2001). Eğitim ve iktisadi gelişme: Atatürk Üniversitesinin Erzurum il ekonomisi ve sosyal yapısı üzerine etkileri. *İktisadi Ve İdari Bilim Ler Dergisi*, Cilt: 15, 91-104.
- Samırkaş, M. C. (2018). Üniversite öğrencilerinin yerel ekonomiye katkısı: Erdemli örneği. *Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi Cilt:2, Sayı:2*, 212-220.
- Sankır , H., & Gürdal Demir, A. (2014). Bülent Ecevit Üniversitesi'nin Zonguldak'a etkileri ve kentin üniversite algısı. *Yükseköğretim Ve Bilim Dergisi/Journal Of Higher Education And Science*, 90-98.
- Sedlacek, S. (2013). The role of universities in fostering sustainable development at the regional level. *Journal Of Cleaner Production*, 48., 74-84.
- Selçuk, G. N., & Başar, S. (2012). Kafkas Üniversitesi öğrencilerinin harcamalarının Kars ili ekonomisine katkısı. *Kafkas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 102-103.

- Serel, A., & Kaşlı, M. (2008). Üniversite öğrenci harcamalarının analizi ve bölge ekonomilerine katkılarını belirlemeye yönelik bir araştırma. *Celal Bayar Üniversitesi İ.İ.B.F. Yönetim Ve Ekonomi Dergisi*, 101.
- Steinacker, A. (2005). The economic effect of urban colleges on their surrounding communities. *Urban Studies*, 42(7), 1161-1175.
- Torun, İ., Öztürk, S., & Gelibolu, L. (2009). Yöre Halkının Üniversiteye Bakışı ve Beklentileri: Kars Kafkas Üniversitesi Örneği. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(21), 169-189.
- Tuğucu, C. T. (2004). Üniversitelerin yerel ekonomik faaliyet hacmine katkıları: Nevşehir örneği. 2. Kayseri Ekonomisi Sempozyumu, Kayseri, 20-37. *Kayseri Ekonomisi Sempozyumu, Kayseri*, 20-27.
- Turan, A. (2012). Artvin yöresinde el dokumacılığı. *T.C Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Geleneksel Türk El Sanatları Anasanat Dalı Yüksek Lisans Tezi*, 4-5.
- Ukav, İ. (2016). Meslek yüksekokulu öğrenci harcamalarının yapısı ve yöre ekonomisine katkısı. *Mesleki Bilimler Dergisi*, 4.
- Uzunçarşılı, İ. H. (1965). *Osmanlı Devletinin İlimiye Teşkilatı*. Ankara: Türk Tarih Kurum Yayınları.
- Yaylalı, M., Özer, H., & Dilek, Ö. (2011). Selçuk Üniversitesi Seydişehir Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Gelir-Harcama İlişkisi ve Meslek Yüksekokulunun İlçe Ekonomisine Katkısı. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 7(13), 1-13.